

MAGYAR-BARÁT

TARTALOM: P. Schrotty Pál, O. F. M., tartományfőnök: NE FÁRADJ KI, LÉLEK! — P. Réthy Apollinárisz, O. F. M.: BETEGSÉGÜNKBEN ORVOSSÁGUNK. — P. Kollár Kázmér, O. F. M.: FELVITETETT MAGAS MENNYSZÁGBA. — Vöö Mihály, keresk. középisk. tanár: PILLANATFELVÉTELEK KORUNK PENZFORMÁIRÓL. — P. Németh Luciusz, O. F. M.: SZENT FERENC ES A JOG. — Tóth Balázs: A GYÖNGYÖSI ARANYPIÉTA. — P. König Anaklét, O. F. M.: KÜLÖNÖS KÉRVENY. — VIRÁGSZÁLAK SZENT FERENC ES TÁRSAI ELETÉBŐL. (Dr. Közeghy Mihály ford.) — P. Tátrai Gyula, O. F. M.: GYERMEKPARADICSOM PÉCSETT: A FERENCSEK JÁTSZÓTERE. — vitéz P. Szabó Szerén, O. F. M.: SZENT FERENC ES AZ IFJÚSÁG. — P. Szalay Emil, O. F. M.: A KÖNNYEK FELHŐJE. — Könyvü László: NYILVÁ-
NOS VEZEKLÉS. — Lantos-Kiss Antal: A JÁSZSÁG HITVALLO MEGMOZDULÁSA A JÁSZ-
BERÉNYI PORCIUNKULA-BUCSÚN. — FERENCES VERSELEK, KÖNYÖRGÉS. (Dallos György fordítása). — FERENCES SZEMMEL. — GALAMBÚC. — ÜZENÜNK. — ÚJ KÖNYVEK.

«MAGYAR BARÁT»

előfizetési ára egész évre 3'60 P., félévre 1'80 P., egyes szám ára 30 fillér.

Csekkszám: 51.581.

A kéziratokat minden hó 1-ig küldjük a szerkesztőségbe.

Kéziratokat nem őrzünk meg s csak portó mellékelése esetében küldünk vissza.

Levelekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Ferencesek.

Postafiók 103.

Telefon: 179.

(Meghívás útján kérjük a szerkesztőt.)

- A MAGYAR BARÁT** egy percre sem felejtje történelmi hivatását. A Gondviselés reá bízta a magyar történelem sorsfordulóit.
- A MAGYAR BARÁT** virraszt a magyar történelem legnehezebb éjtszakáin. A sötétben fáklyát hord, a vérzivatarban életet ment, a levertségből feltámaszt.
- A MAGYAR BARÁT** vívta Tomori harcát, Frangepán diplomatikus tetteit, Kapisztrán nándorfehérvári győzelmét és a szegedi ellenforradalom hősi kiállását!
- A MAGYAR BARÁT** állott ősi őrhelyére P. István személyében s teljesítette egyedülálló magyar barát-hivatásunkat: újra talpraállította a nemzetet.

Felvétel a Ferencrendbe!

A Rend történetét, belső életét, jellegzetes vonásait nagyszerű összefoglalásban adja: Érdekel a Ferencrend? c. füzetünk. Rövidségében is köteteket pótol. Minden III. rendinek, ferenceseket tisztelőnek, barátoknak készülő ifjúknak föltétlenül meg kell szereznie. Kétszínű nyomás, 26 Márton Lajos díszítőrajz ellenére is ára csak negyven (40) fillér.

A Ferencrend lelkipásztorkodással, az ifjúság nevelésével, bel- és külföldi misszióval foglalkozik. Aki a Ferencrend kötelékében papként akar Istennek szolgálni, érettségi, ill. a VIII. gimnáziumnak félévi bizonyítványával jelentkezék: Főt. Ferences Tartományfőnökség, Bp. II., Margit-körút 23. cím alatt.

Ha elolvastad,

küldd honvédismerőseidnek a Magyar Barátot!

MAGYAR BARÁT

° FERENCES ° KÖZLÖNY.

XII. évfolyam 8. sz. 1942. augusztus 15.
Megjelenik minden hó 15-én.

Felelős kiadó és szerkesztő:
P. dr. Dám Ince, O. F. M.

Ne fáradj ki, lélek!

P. Schrotty Pál, O. F. M., tartományfőnök.

A test fáradtsága megfeszített munka, kemény erőlködés után természetes. Ilyenkor jótévő pihenésre van szüksége, új erőt gyűjtésre. A mai ember munkája után sem pihen, hanem „üdülés”, „hétvég” címén a kirándulás és mulatozás robotjába veti magát.

Valóságos társadalmi mozgalommá fejlődött a hétvégi mozgalom, az ú. n. „Week-end”, mely félelmetes arányaival a világvárosok szociális, élelmezési, erkölcsi és közlekedési vezetőségének nehezen megoldható problémát ad. Millió és millió ember vadevezésben, strandolásban, birkózásban, rohanásban, hegymászásban, „erdőkerülésben”, napozásban, „hétfői kidülésben” keresi kemény munkában töltött hét után a szükséges pihenést.

Nem találja. Utána még fáradtabban végzi munkáját!

A test természetes fáradtságot rendszeresen hamar, könnyebben kipihenjük.

Más a lélek fáradtsága és kimerülése.

Mitől fárad ki a lélek?

A nemzet és a népek nevelőinek hosszú sorában alig találunk egyet is, aki az emberiségnek ezzel az elsőrendű életkérdésével behatóan nem foglalkozott volna. A válasz, a megoldási kísérlet, az évenként megjelenő százezer könyvnek igen tekintélyes részét

teszi, és rendkívül érdekes fejezete a modern szel-
lemtörténetnek. Persze, mindig az író vallási, böl-
cseleti, kulturális beállítottságának jegyét viseli homlokán.

Abban mindnyájan egyetértenek, hogy a testi pihenésnek helytelen útonmódon való keresése egyik lényeges forrása a napról-napra fokozódó lelki elfáradásnak.

Abban is, hogy a szenvedés félelmetes problémája főforrása, alapja, központja és koronája a lelki fáradtságnak.

Nem sokkal kisebb jelentőségű a mai élettel járó hajsza, a kibíratatlan feszültség, amely az emberiség kilenctized részének idegszáleit majd megpatlantja, az óriási erőfeszítések, a végsőkig-csigázás, a szüntelen kemény küzdelem, a csalódások végnélküli láncolata, a test betegségének szörnyű ténye, a bűnözés kétségbeejtő következményei, a felelősség emésztő súlya, a rossznak pillanatnyi, hónapokig, évekig tartó diadala a jó fölött, a Jánusz-arcot viselők kétszínűsége, „a hűtlen testvérek árulása”. És mindezeknek az átmeneti történelmi korszakok méhében rejlő erőtől való

Tiziano: Szűz Mária mennybevitel.

váratlan, logikátlan, aránytalan felfokozása!

Milyen a lélek fáradtsága?

Kiszorul belőle az élet utolsó szikrája. Fásult, közönyös lesz, nem érdekli, nem rázza meg semmi.

Üres közönnyel szemléli a legnagyobb, a legfönségesebb, sőt a legmeggrázóbb dolgokat is. Megszűnik benne a jó és rossz közti ellentét megállapító, sőt egyáltalában az ellentéteket észrevezető tehetség és helyébe gyökerezik a „minden mindegy” cinikus elve, amely az irracionális világ mélységébe vezeti le a lelket, ha egyáltalán még van benne anynyi erő, hogy mozogjon. És ott, miután meghalni nem tud, olyan kirobbanásokhoz szövi a lehetőségeket, amelyeknek titokzatos volta létünk legérthetlenebb tényei közé sorozandó.

A társadalmi, szociális és lelki felforradalmak szörnyűséges történetének gyökérszállai legtöbb esetben ide nyúlnak vissza, és gyakran felfoghatatlan fejlődésükben innen táplálkoznak.

A lelki fáradtság, a lelki kifáradás nem jó lelki állapot, mert legtöbb esetben veszélyes, sőt végzetes is lehet.

Mert mi a gyökere ennek a kifáradásnak?

A hit gyengesége, a kislelkűség, a csak-földre-néző szem, a pusztán földies gondolkodás.

Mennyi intő példa van előttünk erre a lelki kifáradásra!

A legmeggrázóbbak egyike: az apostolok lelki fáradtsága az Úr halála után. „A nyáj szétszéledt”.

Ott ballagnak fáradt lelküket vonszolva Emmausz felé. Minél tovább mennek, a lelki fáradtság terhe egyre nehezebb lesz. Mint a kő, minél tovább cipeljük, annál súlyosabb. És Jézus jó. „En vagyok, ne féljetek!” „Békesség nektek!”

De meg is fedi a fáradtan bandukolókat. Ki akarja őket ragadni e halált okozó, lemondó csüggedésből. Feltárja előttük azt, hogy élet kell nekik. Azt az életet Ő hozta nekik és hogy a boldog, ki nem merülő élet csakis Krisztus keresztyén nyugodhatik.

Ne fáradj ki, ne fásulj el, lélek!

Mennyi intő példa a lelki kifáradásra történelmünkben!

Ott van pl. a tatárjárás után a nagy lelki elesett-

ség, félelem és csüggedés. Ebből ragadják ki ferences őseink IV. Bélát és hazánk fiait.

Mohács után szintén a lelki fáradtság és elesettség nehezítette meg talpraállításunkat.

Rákóczy szabadságharcának elbukása után is lelki elernyedés következik.

A szabadságharc sikertelensége után is lelki váltságba sodródtak legjobbjaink, mások fásultán virasztottak „a nagy tenger éjtszakában”.

Es, nemde, még emlékszünk mindnyájan a világháború után ránkboruló sötét éjtszakák reménytelen éveire?! Tenger lelki fáradtság még legjobbjainkban is! És a „minden mindegy” cinikus elvének teljes diadala az egész vonalon!

De ki győzné felsorolni a lélek kifáradásainak mozzanatait, képeit, súlyos következményeit?!

Es ma? Tatárdúlás, mohácsi vész, Rákóczi elbukása és világháború vészthordó méhében együttvéve sem rejtett annyi veszedelem a lélek épsége ellen, mint a jelen idők apokaliptikus mélységében egyedül...

Azért, lélek, légy résen! Magyar lélek, ne fáradj ki!

Isten nem akarja a léleknek e halálos kifáradását. Ő Élet, és azt akarja, hogy a lélek éljen!

A természet ritmusa is ellene szól: nappal-éjtszaka, tél-tavas, őszy-nyár, élet-halál, csillagos ég, Nap, Hold, folyók-tenger, őserdő-viruló mező. Gyönyörű változatosság, esodálatos harmónia van a teremtet világ rendjében is!

Es Krisztus megfeddte a fáradtlelkű tanítványokat. Es leghűbb követőjének, Szent Ferencnek élet-célja: megmutatni a világnak, hogyan kell örömben gazdagon élni és örömmel meghalni, és szenvedésben is, testi fáradtságban is dícsérni az áldott Krisztust. Utána millió és millió fia és leánya ugyanezt hirdette és tette. Mert az élet szenvedés és öröm, halál és föltámadás.

Örülj az életnek, a szenvedésben ne fáradj ki, ne fásulj el, lélek!

Betegségünkben orvosságunk

Szent Ferenc missziója a társadalomban.

P. Réthy Apollinárisz. O. F. M.

Isten teremtményei között igen kiállhatatlan az ember. Olyan, mint a rossz ló: egy darabig húzza a szekeret, majd mekutyálja magát, és megáll. Elkezd a munkát, egy ideig még lelkesen végzi, majd megbicsakolja magát s félben hagyja. Hiába van jó példa, nem törődik azzal. Engedi, hogy hadd végezze a többi, őt az nem érdekli. Mint a rossz ló, hiába akarja a társa húzni, de ez nem mozdul. Mit csinálnak ilyenkor? Csalogatni kezdik, zabostarisnyát nyújtanak feléje s akkor megindul s vigan viszi a kocsit tovább.

A ma embere is hamar beleun a munkájába s kötelességét nem teljesíti végig. Még valamivel lehetne lelkesíteni. Ha munkáját dúsán és busásan megfizetnek. Akkor még petyhüdt energiája is felfrissülne, ambícióval dolgozna s magába szuggeralná a munkakedvet is.

S ezt nem lehet rossz néven venni senkitől sem, mert nagyon-nagyon önzők vagyunk. Saját hasznunkat keressük a szent dolgokban is. Ahogy mondani is szokták: a szentnek is maga felé hajlik a keze, a nem szentnek még inkább. Mert mindenki munkáját valamely célból végzi, cél nélkül nem fáradozik senki. A szülő azért neveli nagy gondok között óriási áldozatok árán és hősiesség lemondással gyermekeit, hogy öreg korában legyen támassza, gyámolója, vagy ha betegségbe esik, ápolója. Ha erre nem számítana, nem virasztana kicsinyei álma felett s éjjeleket nem töltene beteg gyermekei ágynál. Hányszor lehet hallani anyák ajkáról, mikor gyermekeik elhalnak, hogyha azok hálátlanoknak bizonyulnak: csalódtam bennök, most már nincs célja éle-

temnek. Pedig van. Az ilyen elfeledkezik igazi végcéljáról: Istent szeretni, szolgálni és így üdvözülni.

Mert nézzük a vértanút is, mi mindenre képes, csak-hogy hitét megvédje. A legnagyobb kínokat is szemrebbenés nélkül elviseli. Isten iránti szeretet vezeti és hevíti. Örül, hogy alkalma nyílik kimutatni, hogy Istent minden felett szereti. Soha sem bocsájtaná meg magának, ha ezt a jó alkalmat elszalasztaná. De e legszentebb cél háta megett szerényen még meghúzódik egy mellékel, magánérdék, tulajdon haszna, az t. i., hogy ha Krisztusért meghal, üdvözül. A hithirdetőt is ez üzi-hajtja a pogányok közé s ott a legnagyobb nélkülözéseket eltűri. Ha így lelkét nem menthetné meg, vagyis mennyországba nem juthatna, beszélhetne bárki akarminő ekesszólással, állhatna előtte temerdek hősi példa, nem lehet rávenni, hogy őket kövesse s életet kockáztassa. Mindenkit az a remény éltet, hevit, biztat, ambicionál, hogy örök célját elérje. A k i l á t á s b a h e l y e z e t t i s t e n i j u t a l o m kecsgetet és készlet minden embert kötelességei komoly elvégzésére. Más alacsonyabb, földies cél nincs döntő hatással alapos és tartós munkáknak teljesítésére. Csak egyedül ez vezet sikerhez. Miért nem végzik az emberek kötelességeiket, miért restek? Mert nem lebeg ilyen magas, isteni cél szemük előtt szüntelen.

A III. rendi buzgón végzi feladatát, mert Szent Ferenc szavára támaszkodik: nagy, amit ígértünk, de nagyobbak ígértettek nekünk. S mikor leteszi az újoncok után a fogadalmat, a felszentelt pap ezt mondja: „ha mindezeket megtartod, én Isten részéről igérem neked az örök életet.” Kell-e ennél nagyobb jutalmat kilatásba helyezni? S ennek tudatában ki az a botor, ki a vállalt s a kötelező állapotbeli kötelességeit szívesen s örömmel ne teljesítene? Mit is mond az edes Jézus: legy hű mindhalálig s én leszek a te igen nagy jutalmad, neked adom az örök élet koronáját.

Felvitett magas mennyországba

P. Kollár Kázmér, O. F. M.

A Nagyboldogasszony hajnalán zengi a papi zsolozsma hívó szava: *Jöjjetek imádjuk a királyok Királyát, kinek Anyja a magas égbe vitetett. A szentmise pedig éneklí róla: Fölvétetett Mária az égbe, örömtől repes az angyalok serege.*

Föltámadása után a negyvenedik napon Krisztus saját isteni erejével a mennybe szállt. Nem ütközik meg ennek lehetőségén senki, hiszen Isten volt. Ő volt a *halottak elsősülöttje*, aki elsőnek törí szét a halál birodalmának láncait. De nem szabad megakadnunk azon sem, hogy Édesanyját is maga mellé emeli lelkével — testével, hogy ő is *elsősülött* legyen a halandó emberi nemből, aki a halál birodalmából test szerint is örök életben vesz részt.

A Nagyboldogasszony ünnepe azonban nemcsak az öröm hangjait közvetíti, amelyben az ég és föld egyaránt részt vesz, hanem egyben bemutatja az okokat is, amelyek erre az öröme hangoknak.

Mily nagy különbség van a Boldogságos Szűz mennybevitelére és a mi földbetételünk között, noha ő is föld anyagából, húsból és vérből alkotott ember volt, mint bármelyikünk.

Az ember hozta a földre a bűnt, a bűn pedig büntetésül a halált. De a bűn büntetése mellett máris ott csillog az isteni irgalmasság ősevangéliuma a sántántipró Asszonyról. Ennek az ősbűnnek, amely minden e világira jövő embernek szomorú veszedelmét okozta, három felvonása van: Az első a parancs: *A jó és gonosz tudás fájáról ne egyél, mert... halált kell halnod.* A második a parancs áthágása: *... az asszony... rón a gyümölcsből és evék s ada férjének s az szintén evék.* A harmadik a bűnért járó büntetés: *Arcod re-rejtékérel edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétettél, -- mert por vagy és vissza*

kell térded a porba! S ez ismétlődik meg újra meg újra minden vétekben, mert az ember életén az ősbűn óta végighúzódik a bűnök szomorú vonala.

Az ember elbukott; bűnének büntetése a halál, amelynek kiirthatatlan csiráját anyjától, Évától, örökölte minden ember, hogy bukácsolásai során teljes erejébe jutva büntetése legyen személyes bűneinek is.

Máriának nem árthatott a bűn. Őt Isten fia anyjául választotta, úgy akarta tehát, hogy ne legyen hozzá köze a bűnnek. Ezért lett szeplőtelenül fogantatott. De nem tért az ember bukásokkal szegélyezett útjára életében sem. Ő az Úr szolgálóleánya, aki teljesíti az Úr akaratát mindenben. Isten közénk küldte, és ő jött.

Az ember meglátta, hogy a bűnben is van valami, ami a külszínre szép: *Látá az asszony, hogy a fa evésre jó, szemre szép és tekintetre gyönyörű...* Mária csak az Úrra figyel: *Mária a legjobb részt választotta, — éneklí róla a Communió — mely el nem vétetik tőle mindörökké.* Következésképpen, ha nem vétkezett Évában velünk, a büntetés sem érthette őt velünk.

Jézus meghalt. Nem maradhatott Mária sem ment a haláltól. De amint Jézus a halálát legyőzte harmadnapon diadalmasan föltámadt, majd a mennybe emelkedett, ugyanúgy a halál a Boldogságos Szűz számára sem jelenthette az enyészet győzelmét. Az enyészet csak a bűn büntetése. Benne nem volt mit büntetni. Érthető tehát, hogy a Fiúisten test szerint is magához emelje az égbe, hogy az a tisztaságos test is, mely egykor hajléka és talaja volt az Istenembernek elvegye a lélekhez hasonlóan jutalmát a mennyi dicsőségben. Mint Szent Pál Jézus feltámadásáról írva felkiált, ugyanúgy

illik a Nagyboldogasszony mennybevitelére is: *Halál, hol a te győzelmed? ... Halál! hol a te fullánkod...?!*

Mi volt Isten szándéka a Szent Szűz mennybevitelével? Megmagyarázza ezt a szentmise gyűjtőimádsága: *Szolgáidnak — kérünk, Uram, — nézd el bűneit: hogy akik cselekedeteinknél fogva neked nem tetszhetnek, Fiad, a mi Urunk Anyjának közbenjárására üdvözülhessünk.*

Egykor az első nyilvános csodánál Mária járt közbe a menyegzős nép hangulata érdekében. A keresztfán örökségül kapja a szeretett tanítvány személyében az egész emberiséget. Most legyen közbenjáró, szószóló, közvetítő a föld és az ég között.

Az ünnepi himnusz éneklí róla: Te, kinek Gábiel ajka mondott *Á vé-t,* Tégy közöttünk békét, fordítsd Éva nevét!

Míg a bűnt és a halált Évától örökölte az emberi nemzetség, addig az Ave-val (Éva-Avé) köszöntött égi Királynő biztosítja a megbocsátást és az örök életet.

Az Istenember mennybemenetele után elfoglalta az égben királyi széket, ahol Atyja mindenekét alávetett neki. Mennybevitelére után Mária is elfoglalja minden teremtmény fölötti első helyét, az ég királynői székét, hogy onnét pártfogolja a földről közbenjárásért hozzáfutókat. Hogy ott legyen Ő az irgalmasság anyja, reménységünk, akihez fordulhassunk mi Évának számkivetett fiai e siralmas völgyéből sóhajtozva, sirva és zokogva...

A Nagyboldogasszonyt magához emelte az Isten szeretete. Ő a könnyörgő Mindenhatóság pedig határtalan nagy szeretettel minket akar maga után emelni, akik naponként fohászunk feléje: *Ó irgalmas... Ó Kegyes... Ó édes Szűz Mária...!*

Pillanatfelvétel korunk pénzformáiról

Írta: Vöö Mihály, keresk. középisk. tanár.

A filmek korában nem lesz érdektelen, ha három képfelvételen mutatjuk be korunk pénzformáinak lényegét.

Az első képfelvétel még az 1914-es világháború előtt készült, amikor a legtöbb országban a pénz aranyalapon nyugodott. Ez az állapot azonban nemcsak azt jelentette, hogy a pénz szerepét csak valóságos aranypenz töltötte be, hanem azt is, hogy a pénznek állandó és szoros kapcsolata volt az arannyal. Az aranypenz mellett azonban helyet foglalt az arannyal teljesen fedezett bankjegy is, majd pedig az aranyra beváltható, de csak részben fedezett bankjegy. Azt, hogy a részben fedezett bankjegy függetleníteni tudta magát az aranyfedezettől, a modern állam kialakulásának köszönheti. A modern állam ugyanis a forgalomban állandóan leköti egy bizonyos jegymennyiséget, amely nem kerülhet beváltásra. Továbbá a törvényes pénzell nemcsak vásárolni

lehet, hanem száz és ezermilliókra rugó köztartozásokat és közüzemi díjakat is lehet vele kiegyenlíteni. A pénznek ez a könnyű beválthatósága adja meg tehát az ország belső forgalmában a pénz igazi fedezetét.

Ez a felvételünk azonban azt is mutatja, hogy a külfölddel való viszonylatban nem fizetünk mindig aranypenzzel, hanem rövid lejáratú, jó külföldi váltókkal, az ú. n. *devizákkal*. Arra ugyanis a jegybankok ügyeltek, hogy a hazai pénz értékviszonya egy szinten maradjon a külföldi pénz árfolyamával. Ez volt tehát az *aranyraluta kora*, és ez volt egyúttal a gazdasági szabadság kora, amikor a külföldi pénzek és más értékek napi árfolyamkilengéseit a helyi és időbeli kérések használták ki. Másszóval, ekkor érvényesülhetett az egyéni rátermettség.

Második képfelvételünk a világháború után készült, amikor az emberek már hozzászoktak ahhoz, hogy

az államhatalom beavatkozzék a termelésbe, a kereskedelembe, a fogyasztásba és a pénzügyi kérdések szabályozásába is. Pénzügyi téren is szabályozások eleinte csak részlegesen módosították az aranyvalutát. Pl. fel-függesztették az aranyban való fizetést és megtiltották az arany kivitelét. De nem változtattak azon a jogi előírason, hogy a végső értékmérő az arany, és továbbra is megtartották a pénz aranytartalmát. Az aranyvaluta intézményben csak akkor következtek be lényeges változások, amikor Londonnak meg kellett osztania pénzügyi uralmát New-Yorkkal.

Ez a változás már abban is mutatkozott, hogy a világháború előtt levő egyetlen londoni aranyközpont aranykészlete, a háború után már három aranyközpont között oszlott meg: London, New-York és Páris között. Minthogy a többi állam így alig jutott aranyhoz, ezért az aranyvalutához visszatérő országok közül csak 11 valósíthatta meg a tiszta aranyvalutát, míg 23 országban (nálunk is) bevezették az *aranydevizavalutát*. Ennek az a lényege, hogy az aranyközpontban tartott arany nemcsak az illető országban szolgálhat a bankjegyforgalom fedezetül, hanem a devizatartalékkal rendelkező másik országban is. A devizavalutás megegyezés arra is szolgált, hogy az államok csak külföldi fizetésekre adnak ki aranyat, míg a belföldön tisztán bankjeggyel helyettesítik az aranyért. Ezek az országok tehát csak formailag állították helyre az aranyvalutát, és mégis a hitel szempontjából annyira bevált az aranydevizavaluta, hogy 1928. végéig már 31 államban használták különféle formában. Ez az állapot általánossá is lett volna, ha közbe nem jönnek az 1930-as évek rossz gazdasági viszonyai, amelyek nemcsak az aranydevizavaluta szilárdságát veszélyeztették, hanem megdöntötték magának az aranynak a nemzetközi hitelezésben irányító szerepét is. E súlyos viszonyok végül annyira megintgatták a bankjegyet és az arany kapcsolatát, hogy Anglia és több mint 20 állam kénytelen volt letérni az aranyalapról és 19—66% között leszállították papírpénzüket értékét. Hazánk (német mintára) nem követte e példákat, hanem a Magyar Nemzeti Bank jól bevált feláros rendszerével továbbra is megmaradt a devizagazdálkodás terén és így megőrizte a pengő értékállandóságát. Ezt a kort hívják a *devizagazdálkodás korának*.

Az 1931. óta eltelt évek története azonban azt mutatja, hogy az aranyvaluta feladása után a *váltóárfolyamok* kérdése lett döntően fontos; míg a pénz aranytartalma alárendelt jelentőségűvé vált. A váltóárfolyamok felett viszont egy állam sem uralodik korlátlanul. Valamely állam ugyanis megállíthatja függetlenül valutájának aranytartalmát és meghatározhatja váltóárfolyamának irányát is, de nem akadályozhatja meg azt, hogy más országok hasonló intézkedései le ne rontsák az ilyen eljárás hatását. Nem az arannyal szemben való bizalmatlanság az oka tehát annak, hogy nem tudott kialakulni a nemzetközi együttműködés, hanem az, hogy minden állam a többitől függetlenül, vagy a többi kárára akarja megállapítani a valuta aranytartalmát.

Végül *harmadik felvételünk* 1940 körül készült a második világháború idejében, Berlinben. Ez a felvétel arról a merész valutairányításról tájékoztat bennünket, amelyet *Schacht Hjalmar*, a birodalmi bank elnöke végzett Németországban. Ő megfordította azt a tételt, hogy a tőke munkapótló eszköz és a munkával pótolta a tőkét a következőképpen: az első világháborúból ismeretes pénzjegyszaporítással (inflációval) bővítette a fizetőeszközök számát. Az infláció veszélyeit pedig úgy kerülték ki, hogy megakadályozták az ár- és a béremeléseket. Így a hitelezést jelentő fizetőeszközökkel meg lehetett kísérlni az újabb javak termelését. A birodalmi jegybanknak a hitelnyújtásával tehát olyan gazdasági hidépítés történt, amelyet rendes úton csak takarékbetétek keletkezésével lehetett volna megvalósítani. E hitel segítségével azután annyi közszükségleti cikket és hadieszközt készített az emberi munka, hogy megindulhatott a *tőkeképződés*.

A pénz értéke tehát Németországban nem az aranyon nyugszik, hanem a német nép munkáján. Ez a gya-

korlati pénzpólitika azonban minden sikere ellenére sem új pénzrendszer, hanem csak Németország kényszerhelyzetével számoló megoldás. Epen ezért ez a munkapénzrendszer nem olyan „*exportcikk*“, amelyet le lehet másolni, hiszen minden országban mások a *gazdasági viszonyok*.

A munkapénz gondolata nálunk is erős visszhangot vert a napi sajtóban, és kevés közgazdasági tudással, de annál több partpolitikai elfogultsággal vizsgálták ezt a nagyon fontos kérdést. Kívánatos lenne, hogy a tárgyilagosság tudomány vegye elemzés alá a munkapénz elmeletet. Erre azonban a közgazdasági tudomány nem vállalkozik, mert természettudományos rendszereivel csak a jelenségek megfigyelésére és jelentőségük meghatározására szorítkozik. Annyi azonban már most is bizonyos, hogy a munkapénzt nem lehet a tőkés termelésbe átültetni, mert az állami kényszerrozgítások a tőkés társadalmi rend teljes feiszámoiasát jelentik.

E három kiragadott valutakepből is láthatjuk, hogy pénzügyi téren mennyire összetört a gazdasági élet egysege és mennyi küzdelem folyik a *jó pénzért*.

Nem szabad azonban elfelednünk azt sem, hogy a jó pénzrendszer önmagában még nem biztosítja a gazdasági jólétet. *Smith Adám szerint ugyanis a jó pénzrendszer olyan, mint az országot. Az országotat t. i. nem lehet felszantani, sem bevetni. Viszont nélküle meg hiába szántanánk és vetnénk, mert aratásunkat csak fogyatékosan tudnók értékesíteni. A jó országotra tehát mulhatatlanul szüksége van a mezogazdasági, ipari és kereskedelmi termelésnek, bár az országot meg nem termelés. Epen így egészséges, jó pénzrendszer nélkül nem lehet egységes mezogazdaság, nem lehet virágzó ipar és életképes kereskedelem. Ha ugyanis a nemzeti munka nem bontakozik ki a termelés terén, vagy ha valamely ország állandóan többet fogyaszt, mint amennyit termel, akkor a legjobban megszervezett pénz- és valutarendszer sem segíthet az ország helyzetén. Hiszen az egészséges pénz csak függvénye az egészséges gazdasági életnek. Mászóval a pénz rendkívül fontos, de nem egyetlen tényezője a gazdasági életnek.*

Pillanatfelvételeink azonban nemcsak a pénz gazdasági fontosságát mutatják, hanem az élesebb szeműek *erkölcsi tanulságokat* is látnak bennük. Látják, hogy a pénz olyan eros eszköze a haladásnak, mint a technika vívmányai. Epen ezért sokan a pénzt egy sorba helyezik a beszéddel, az írással, stb. „csak tudni kell vele bánni.“ Látják azonban azt is, hogy eddig csak kevesen sajátították el ezt a bánásmódot, hiszen az emberiség nagy része csak megbüvöltetéséig jutott, vagyis csak azt látja csodálkozással, hogy a *pénzért mindent lehet vásárolni*. Nem gondol azonban arra, hogy a pénz hatalmába hajtja és olyan engedelmes cselédjévé tegye, amilyenné tette a megismert természet egyes erőit. A megbüvöltött emberiséget tehát a *pénz keriti hatalmába* és a teremtés koronája Isten helyett elkezd imádni az aranyborjút. Így származik a mammonizmus, a concupiscentia oculorum. Ez, vagyis a földi javak mértéketlen túlbecsülését azonban nemcsak a liberális-kapitalizmus korában találjuk meg, hanem már az ókorban is hatalmába ejtette az embereket ez a szenvedély. Hiszen Thales, görög bölcs is ostorozza kortársait örült pénzimádatukért. A középkorban, az első századok után szintén felütötte fejét az emberi gyengeség következtében az anyagiak bálványozása. Ki ne tudná, hogyan kerítette hatalmába a 12., 13. században a fellendülő olasz városokat a gazdagodás vágya és minő dulakodás indult a földi javak után? Ez a szellem kezdte megmételyezni a lelkeket, kevélyé és főszenyvé téve az embereket, úgy, hogy uzsorásokkal és Shylock-típusú emberekkel is találkozunk a gazdagodó városokban. S ebben a korban tanította meg *Isten Szegevénykéje* az embereket Krisztus szellemében és tanítása szerint a földi javak *igazi és okos értékelésére, szent függetlenséggel* és közömbösséggel szemlélven az anyagi javakat. Ha tehát ilyen szemmel, a kat. erkölcsstan oktatása szerint használja az ember a pénzt, akkor megszabadul annak büvös és démoni erejétől, mert csak eszköznek tekinti és *nem célnak*.

Szent Ferenc és a jog*

P. Németh Lucius, O. F. M.

Asszisi Szegegykáját sokan úgy állítják be, mintha ő eleve ellensége lett volna minden jognak. Csupán a szeretetnek élt, az volt mindene, ezért is kapta a szeráfi jelzót. Ezek azt hiszik, hogy a szeretet és a jog nem fér meg egymással. Ellentétbe hozzák a kettőt, mintha mindaz, aki a jogra hivatkozik, már eleve szeretetlenséget követne el. Állításukat a Szentüktől oly gyakran használt szentírásai mondással vélik igazolni: A lélek éltet, a betű öl.

Tény azonban, hogy a jog végső és legbensőbb indító rugója sem lehet más, mint a szeretet. A *suum cuique* csak azért állhat fenn, mert szeretem felebarátomat és megadom neki, ami őt illeti. Magamnak is csak azért követelem azt, ami az enyém, mert szeretem saját magamat. Sőt lehet, hogy jobban szeretem magamat, mint felebarátomat, önző szeretetből csak a magam jogát akarom érvényesíteni. Tehát keresem az alkalmat, hogy ne érvényesüljön a másik ugyan fennálló, de gyengébb joga. Még ekkor sem történik jogsérelem, csak csorbát szenved a szeretet.

Szerethetem felebarátomat, szerethetem magamat is, szerethetek mindenkit egyforma szeretettel, mert mindenkiben meglátom Isten egyenjogositott teremtményét és látom benne Istennek a teremtmények iránti egyforma szeretetét. Ezért akarom, hogy a *suum cuique* elv feltétlenül, minden viszonylatban érvényesüljön.

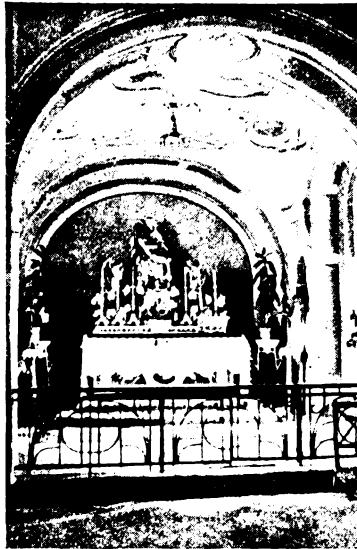
Sőt tovább is mehetek egy lépéssel: inkább lemondok arról, ami az enyém, csak azért, hogy a másikat még látszólagos jogsérelem se érje!

A szeretetnek ez utóbbi fájával találkozunk Szent Ferencnél. Inkább lemond mindenről, vagyonáról, hírnevéről, az emberek megbecsüléséről, csak épen a szeretetről nem mond le. Amikor ő mindenkinek mindene akart lenni, feltétlenül tiszteletben tartja mindenkinek jogát. Tiszteletben tartja apja jogát, amikor visszadja neki nemcsak a pénzét, hanem a ruháját is. Apja csak az előbbit követelte, és ehhez kétségtelenül joga is volt.

Isten Szegegykéje csak egy viszonylatban került tudatosan szembe a joggal: a jogérvényesítésről, a pereskedésről mit sem akart tudni! A jogérvényesítés természetesen nem azonos a joggal. Annak csupán egy része, még pedig nem is lényeges része, hiszen nélküle is létezik a jog.

De ezt is csupán az egvéni jog szempontjából nem tanácsolta. Ha a közösség jogáról és érdekéről volt szó, ő maga is a legszigorúbb jogérvényesítés álláspontjára helyezkedett.

* Részlet a szerző sajtó alatt álló művéből.

A gyöngyösi Aranypléba.

Nem akarta, hogy követői állandóan jogaikat hangoztassák, azokat másoktól kikényszerítsék. Ez senkinek sem válik hasznára. Lelki felindulást okoz mindkét félnél, annál pedig, akivel szemben érvényesítették a jogot, nem megértést, hanem a legtöbb esetben megmakacsolást, bosszút okoz. Sokkal célravezetőbb tehát a keresztusi tanítást és példát követve,

A mátraverebélyszentkúti szabadtéri oltár előtti téren 20-25 ezer ember jelenlétében tartjuk terciárius nagygyűlésünket.

az engedékenységgel, a lemondás álláspontjára helyezkedni. Így legtöbb esetben az ellenfél belátását, és nem egy esetben külső beismerését, teljes megtérését is biztosíthatjuk. Így az engedékenység is lelki haszonnal gazdagodik.

Valahányszor a közösség érdeke megkövetelte a feltétlen jogérvényesítést vagy a jogi elégtételt, a Szeráfi Szent sohasem állt el ettől. Kérlelhetetlenül szigorú bírónak bizonyult, ha a testvérek között támadt botrányokozás kiirtására, a sértett jogrend helyreállításáról volt szó. Az életraizirók bőven hoznak erre vonatkozó részleteket.

Ha valaki a jogérvényesítést, a perlést azonosítja a joggal, akkor valóban arra a következtetésre juthat, hogy Asszisi Szegegykője jogellenes beállítottságú volt. Valójában azonban, Szent Ferenc igen kifinomult jogi érzékkel kellett, hogy rendelkezzen. Csak így érthető, hogyan tudott alakuló szerzetesrendjének, minden eddigittől lényegesen eltérő, mégis az új életkörülmények követelményeinek teljesen megfelelő rendszabályt alkotni, vagy mással megalkotni. Olyan rendszabályt, amely maga nemében páratlan és mindmáig még évszázadok múlva is megtartotta eredeti alakját és hatályosságát és így feltétlenül a legfelsőbb Jogalkotónak, Istennek bolyegét viseli magán. Egyéniségének, iratainak vizsgálódásánál feltétlenül arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy ő nagyon is tisztelte a jogot, és nem csak egy jogi érzékkel is rendelkezett.

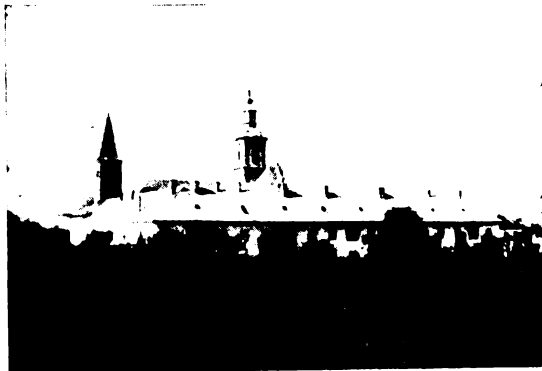
A gyöngyösi Aranypieta

Írta: Tóth Balázs.

Hazánk történelme Szent István király óta állandóan a létért való küzdelemben, a kereszt és vele kapcsolatban a nyugati kultúra és civilizáció védelmében merül ki. A történelem folyamán egy nemzet sem szenvedett annyit, mint a magyar. A német-római és a keleti görög császárságnak 350 évig volt útközö pontjában, s mindkettő Magyarország holttestén keresztül gázolva akarta a másik császári palotájának ormára a diadalzászlót kitzúzni. A mi testünk védte Európát a megsemmisítéssel fenyegető besenyő, kun, bolgár és tatár betörések ellen, s háromszáz éven át, hős oroszláknként álltunk őrt a török ellen a kereszt védelmében. Bizony, számtalanszor volt nemzetünk olyan helyzetben, hogy majdnem szó szerint csak a szenvedés volt a kenyerre, a könny az itala, és csak a harci riadó harsogása s a halálhörgés lehetett az imádsága. A Muhi-pusztá ellaposult dombjai, Buda várának mohos kövei, az ecri kazamatákban felhalmozott tört koponyák korszorú s a megszámlálhatatlan harci sírdomb fájdalmasan tesztéről tanubizonyoságot.

A szenvedést csak egy másik szenvedő érti meg igazán. Így van ez nem csupán az egyének, de a népek történetében is. Egy szenvedő népet csak egy másik szenvedő nép, vagy fejedelem tud igazán szánni és oltalmazni. A mi népünk rokon és igazi jó barát nélkül állott az európai népek tengerében. Kinél találhatott volna tehát oltalmat, segílyt és menedéket, mint a szenvedés legnagyobb királyánál, a megfeszített Istennél, s édesanyjánál; a Fájdalmas Szűzanyánál, a Piétánál. Hazánk kilencszázéves története pedig főnyesen bizonyítja, hogy a szenvedő Krisztus hűségese keresztbordozó Cirenai Simonja, a Pieta pedig igazi, szánakozó, verejtéktörő Veronikája volt nemzetünknek. A Fájdalmas Szűz tisztelete tehát épen ezért már az Árpádok alatt nagy fokban kifejődött, a török időkben pedig erősítöje, bátorítöje és irányítöje lett a vergődő magyar léleknek. Ezt az igazságot nem szavakkal, sem legendákkal, hanem történelmi tényekkel pecsételi meg a gyöngyösi Fájdalmas-szobor.

Gyöngyös város a Kékes tövében költői hangulatú dombok alatt fekszik. Ott, ahol megkapó festői képen ölelkezik össze az Alföld rónája, a szőlőkoszorús, lankás dombor és a Mátra völgyes vadonja. De nem csupán a természetnek, hanem a lélek kultúrájának is ölelkező helye volt ez évszázadokon keresztül. Megértő szeretettel borult itt mindenkor a kard a keresztre, s mindkettőnek fényét a munka és a szorgalom ragyogtatta. Pedig ez a város sokat, nagyon sokat szenvedett. Hatvan várának felégetése után, 1544-ben foglalta el a török, s közel 150 esztendeig uralkodott rajta. A szenvedéseknek ebben a hosszú korszakában Gyöngyös lakosságát sem a török dúlása, sem az orvgyógyítások, sem a reformáció oltár-rombolása az ősi hittől s az ő Fájdalmas Szűzanyjának szeretetétől eltéríteni nem tudták. Sokszor elviselhetetlennek látszó adókat kellett fizetnie, s leirhatatlannak tetsző munkaszolgálatot teljesítenie érette, de a szentély lámpája itt soha ki nem aludt, s bár sok-

A gyöngyösi barátok klastroma.

szor csak üszkös templomromok összetakolt szentélyében, de mindig felzúgott az égbetörő lelkek sursum cordája. A Fájdalmas Istenanya kegyszobra sóhasem volt itt árva. Uralkodott, inspirált, lelkesített, magához ölelte, megcsókolta fájdalmas népet s e csókokból az erő lövette ki éltető sugarát a Jászság, főleg pedig Heves és Borsod tengődő katolicizmusára.

Mikor került a Fájdalmas Kegyszobor a gyöngyösi ferencesek templomába? Nem tudjuk. A szobor művészi kidolgozása, anyaga, a korpuszok bonctani elrendezése, az alakok lélektani motívumai arra engednek következtetni, hogy magával a templommal egykorú. A templom szentélyének könnyed, lehellet-szerű bordázata, az ablakok gazdag finommeteszű rozettái, az egészen észlelhető harmonikus karcsúság az eredetét illetően, a XV. század elejére utalnak. És tényleg vannak feljegyzések, amelyek szerint a gyöngyösi ferences templomot a Báthori-család áldozatkészsége az 1400. évben építtette, jöllehet a gvardiánok névsorát már a XIV. századból is ismerjük. Ebből a korból származik tehát kegyszobrunk is. Ettől az időtől kezdve pedig sok megrendítő, de mégis magasztos és szívbemarkoló jelenetnek volt a tanuja. Láttá a szörnyű tüzvész, amikor a torokok bevonulásuk után a várost felgyújtották. Meghatottan szemlélhette, hogy e feltett kincsüket a jámbor szerzetesek a további pusztulás és a protestáns rombolás megakadályozása céljából biztonságba helyezték. Láttá Szent Ferenc fiait templomuk üszkös falai között sírni, az épségben maradt kormos szentélyben zokogva misézni. Hallotta Mehemet bégnek, a hatalmas császár magyarországi kincstartójának 1553. Szent Miklós napján kiadott rendeletét, amelyben az úr a malomnak a tizedét, amelyet addig a plebános élvezett, a luteránusoknak adja át, de egyben oltalmat ad a nagy többségben levő katolikusoknak a szentmise meghallgatására, amikor ily parancsot ad, hogy ha „valamely misés legény az ő prédikációjokra akar menni, el ne tiltsák, és a misés legény valamely fel között, vagy valahol akar misélni, az szabad legyen, mert ha ennek utána is hozzám panasz jön, erősen büntetlek benneteket”. Epigy hallotta az ellenfél fondorlatait, amikor is az 52 lutheri renden levő a 228 katolikus rendivel szemben 1566. február 16-án Arszlán

budai basánál a gyöngyösi nagy templomot követelte.

Sokszor borultak le előtte oltalomért a derék ferencesek, amikor felkeresték a Kékes, Galya és Agasvár vadonjainak elüldözött remetelakóit, hogy őket török oltalomlével mellett Mátraverebély-Szentkúthoz vezessék. E szobor előtt gyűltek össze, s az apostolok példájára előtte vettek egymástól búcsút, amikor műezzinnen, imánnak vagy kádinak öltözve bebarangolták Heves, Jászság, Borsod és Nógrád elhagyott romhalmaz vidékeit, hogy eszürökben, pajtákkban gyóntassanak, misézzenek, predikáljanak és kioktassák az árva katolikus nép értelmesebb fiait, az úgynevezett licenciatúsokat a hívek összetartására, közös imákra, a kereszttség kiszolgáltatására, a hitoktatásra és a halottak tisztességes eltakarítására. Mennyi vigasz, enyhítő balzsam, hála és szeretet szárnyalt szét e szobor talpataról az elárvult egri egyházmegyére meglehetősen neptelen vigókiba! Azután elmentek koldulni urakhoz, parasztokhöz egyaránt, hogy előteremtsek azokat a súlyos aranyakat, amelyekkel kieszközölték, hogy a palocság, a jászság és kunság nepe búcsúkkban járulhasson fájdalmának elzokogására a Fájdalmas Édesanyhoz. Mily megható látvány meg csak elképzelni is, hogy borul egymás kebelére a fadvakból előkerült, s török fogságból megszökött katona, a hadirokkant, az édesatyját sirató szegény árva, a remegő ajakú hadiözvegy, a kergeskezu agastyán, a rancoskeptű öreg édesanya, bizakodva néz a Fájdalmak Édesanyjára, és úgy sirja el a magyar sors keserü elgiáját:

Magyarországról, romlott hazákról,

Ne jeldkezzél meg szegény magyarról!

Ezért ír így kegyszobrunkról közvetlen a török kitakarodása után még 1696-ban Mennyei Koronájában Esterházy Pál, a felszabadítás korának fenyekező szörüs nádora: „Tiszteltetik Gyöngyösön is egy csudálatos Boldogasszony képe a franciscanus barátoknál, a pápista hívek nagy ájtatosságával; és noha a török birodalma alatt volt sok esztendőig, de Istennek nagy gondviselése által mindéltig azon ájtatosság meg nem szunt, sőt szaporodik a bold. Szűzhez való buzgóság”.

A gyöngyösi ferences zárda házi története a kegyszoborról először az 1680. évi feljegyzésében tesz említést. Ebben

az időben a középkori díszes gót templomból csak a szentély bordázata állott fenn, de az is tető nélkül, a hajó falai pedig, rajtuk a bordákat tartó karesú oszlopok törvégeivel csonkán meredtek az ég felé. Ebben az esztendőben a leckeoldalon *Almási János* egy kanonok, gyöngyösi plébános a csonka falakhoz oldalkápolnát építtetett és a kegyszobrot ott helyezte el. A fából faragott, embernagyságú alakokkal ellátott szobor ma is ott van a leckeoldali első kápolnájában. A török járom alól való felszabadulás után egyszerre hatalmas méretekben indult meg a búcsús élet a gyöngyösi Fájdalmas Anyánál. Borsod, Heves, Szolnok, Nógrád, sőt most már Pest megye is oly nagy rajokban öntötte a XVIII. században a búcsúsok ezreit, hogy a gyöngyösi jezsuiták, ferencesek a környékbeli világi papok a gyóntatások elvégzésére kevéseknek bizonyultak, s e célra még a vörösmarti pálosrendi atyákat is igénybe kellett venni. A felszabadulás uráni nehéz gazdasági viszonyok között, a Rákóczi-féle szabadságharc napjaiban Gyöngyös és vidéke Fájdalmas Anyjának oltalmába helyezte minden reményességét. És amikor a szabadságharc szereztesen kimenetelét után hazánk jobbaját hozzáátokták a hon újjáépítésének nagy munkájához, Szűz Anyánk ünnepein, a Porciunkula búcsúján, a templom védőszentjének ünnepén, július 2-án, a selyemruhás uridámák, a darócba öltözött paloczenikék, a Mátra-boskosor juhászai és kanászai, valamint a XVIII. század kulturális megmozdulásának gentlemenjei, a Berényiek, Gosztonyiak, Orczy és Haller bárók, Almásy grófok, együttműveléssel bizalommal térdeltek le egymás mellé a Szent Szűz előtt, hogy áldó pátfosását kérjék a magyar hazára s minden lakójára. És hogy nem imádkozták hiába, bizonyították azok a halszobrok, amiket egy-egy gyöngyös és meghallgatott ma után ajánlottak fel a Szentszűznek. Ezüstkoroná díszítette a Szentszűz és az őleiben emelkedve fekvő meghalt Fiának fejét, aranyrojtos barszly-selyempalást borította a Pietát, mellette pedig aranygyűrűk, fűbevalók, láncok, eredeti gyöngyörök tudóköitek, a kápolna falai pedig ezüst-szivekkel, kezekkel s márkokkal voltak feldíszítve. Sajnos, a díszes palást az enyveszűznek lett a marataleka, az ezüst-koronák mint emlékek múzeumba kerültek, az arany- és ezüst-emlékeket pedig szent edényekbe ontották át.

A Mátrarebely-Szentkut búcsújáróhely rohamos fejlődése, az ott történt csodás gyógyulások lassan-lassan a fejedelmis homályba burkolták a gyöngyösi csodátevő kegyszobrot. A régi gyöngyösi csodák emléke elhalványult.

Porciunkula-kep Gyöngyösön.

felajánlott kegytárgyak eltávolítása fátyolba borította a multat, s annak bizakodó, szent kegyeletét. Tisztelete elhalványult ugyan, de nem szűnt meg sohasem. Az 1794. évben a házi feljegyzések szerint díszesen renoválták. Az 1904-ik évi nagy tűzvész alkalmával a hívek mentő gondoskodása legelőször is a kegyszobor megmentésére irányult. Mondják, hogy a meglehetősen súlyos szobrot, amit különben négy ember szokott helyéről levenni, csodás módon egy ember játszi könnyedséggel emelte le, s menekült vele a pusztító zsarát-nokok elől. Legutóbb 1913-ban P. Zadravecz István bábóri püspök, akkor teológiai tanár, indítványára díszesen renoválták, s a szobrot aranylermezzel vonták be. A jó gyöngyösi nép s a valóságos vidék gyakran keresi fel a szomorúak vigasztaló Fájdalmas Asszonyát, hogy elpanaszolja előtte az élet keresztjének a súlyát s ájtatos imádságban kérjen könnyítést.

1938-ban, az eucharisztikus szent évben a gyöngyösi ferences templom díszes új ruhába öltözött. Szentélye a középkori gótika fényébe varázsol viszsza bennünket. Oldalfalainak művészi képei a templom és zárda 700 éves történetének jeleneteit tárják elénk, hatalmas márványtáblája pedig a templom kriptájában pihenő Vak Bottyán kuruc tábornok oroszán bátorságát, rendíthetetlen hit- és honszeretetét hirdeti az utókornak. A hajó, bár alapjában gót maradt s ablakai különösen megőrizték középkori műértéküket. Jelenleg barokk-pompában tündöklök. A koloráció élénksége, a mennyezetnek, főleg a diadály beszédes alakjai, a könnyed és mégis plasztikus ornamentika oly összhangba hozza a szentélyt a hajóval, hogy szinte feledjük azt a stílusbeli ellentétet, ami a gótika és a barokk között fennáll. Ebben a keretben, pompázik a kis kápolnácska is, amelynek oltárán kegyszobronk el van helyezve. A gyöngyösi ferencesek lelkében mindig magasán lángolt Szeráti-kus Atyánk lelkeinek izzó parázsa. A nagy hitvalló példáját követve folyton azon munkálkodnak, hogy templomukat Isten dicsőségéhez minél méltóbbá tegyék. Így határozták el, hogy a kegyszobor számára új, díszes oltárt készítenek, hét kandelláberrel ékítik, a kápolnácska falát márvánnyal burkolják, a mennyezetet a Fájdalmas Szűz életéből vett képekkel festetik ki s az egész kápolnát mennyei sugarakat árasztó reflektorokkal látják el. E célra a gyűjtést már meg is indították, a pecsi zárda testvérei pedig már készítik a terveket az új oltár kifaragására és aranyozására.

Háborús idöket élünk. Az isteni Gondviselés újból történelmi hivatásunk magasztalára állított bennünket, hogy mint a szent hajdanban Kelet veszedelmei ellen, most is védjük meg a keresztet és annak legnagyobb vértanúját, a Fájdalmas Szűzanyát. A szenvedés súlya keresztet rak vállunkra. Árvák sírnak, özvegyek zokognak, öreg édesatyák és anyák nyögöcselnek. Ki fogja megérteni szenvedéseinket, ki fogja törölni könnyeinket, ki ad erőt a csüggedésben, ki ad kenyeret az inségekben, ki vödi fánkát a harcúeren, ki vezet gyözelemre fegyvereinket? Senki más, csak az, aki a történelem folyamán mindig megmentett bennünket a keresztrefeszített Isten, és édesanyja, a Fájdalmas Szűzanya. Valóban magasztos gondolatot hoztak felszínre a gyöngyösi ferences atyák, amikor elhatározták, hogy a

Szent Antal tiszteletére szokták a szülök gyermekeiket ferences ruhában járatni. Nálunk több helyen így ministrálnak a fiúk. Képünk a gyöngyösi zárda hangulatából van ellesve.

gyöngyösi Aranypieta régi tiszteletét felújítják, s környéküket, de még a messze távol is az Ó oltalma alá helyezik. A gondolat helyességét fényes tettek igazolták. Az elmúlt év szeptemberében 3—4000 vidéki zárandók kereste fel az ősi kegyszobrot, s ajánlotta fel szenvedését a szenvedő Istenanya Fájdalmas szűvének. Mint a szent multban, testvérré tette a szenvedések nehéz napjaiban a Fájdalmas Anya az urat a porra, a falust a városival, a fiatal az öreggel, s mindenki úgy érezte, mintha a háborús idök nyomorúságának közepette is egy darabka leszállt volna a mennyországból a gyöngyösi barátok templomába. Könny tudott az ember szemébe, amikor látta a szeretét mély-séges megnyilvánulását, hogy az egyszerű napszámosok épügy, mint az iparosok vagy tisztviselők hármásával-negyesével vitték a búcsúsokat hajlékukba éjjeli szállásra.

A Fájdalmas Szűzanya gyöngyösi búcsúját ezután minden évben többször is megtartják, s plakátok hívják a Szűzanya tisztelőit régi kegyhelyéhez. Hiszszük, hogy ebben az évben a búcsúsok száma a mult évihez arányítva megkétszereződik, s a szeptemberi fájdalmas búcsún bizó szeretettel ajánlja fel a Szentszűznek hadbavonult katonáinkat a feleség, az atya, az édesanya, gyermek, rokon, jóbarát. Azt pedig bizton reméljük, hogy Szűzanyánk kitarja felettük védő palástját, visszahozza őket az elárvult családhoz, diadallal térnek vissza a harctérről máris zászlóink, s újból ősi fényében ragyog Szent István Nagymagyarországnak kettős keresztje. Márta nöpét pedig arra kérjük, hogy kegyes adományvaival varázsolja át mívelőbb kis mennyországgá a gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya kisdé kápolnáját.

Szent Ferenc Atyánk hűséges fiával, Szent Lénárddal történt: miszsiót tartott III. Cosimo herceg tartományában. Hogy Szent Lénárdnak semmi anyagi dologra gondja ne legyen, a herceg jóelőre mindenről gondoskodott. A Szent ezt megtudta, felkereste a nagyherceget és a következőket mondta neki: „Sokkal nagyobb pártfogóm van nekem kegyelmes uramnál, aki eddig is gondoskodott rólam és hiszem, hogy a jövőben sem hagy el. Nem akarom nagy pártfogóm jószágát megsérteni, akinek a szeretetét állandóan élvezem.” A herceg érdeklődve kérdezte: ki az ön jótevője? Maga az Isten, — felelte a Szent. Én előmozdítom dicsőségét, gondomat reábizom és Ő majd táplálni fog engem. (Zs. 54. 23.)

Mikor a herceg Firenzében Szent Ferenc fiainak zárdát épített, megélhetésüket is biztosította. Szent Lénárd összehívta rendtársait, kifejtette előttük a szegénység fölséges hivatalát és azt ajánlotta nekik, hogy bízzák magukat a Gondviselésre és ne kívánják tőle azt, hogy a herceg ajánlatát elfogadja. A testvérek egyetértettek a Szenttel, aki leült és a következő kérvényt írta a hercegnek: „Kegyelmes Herceg Uram! Légy olyan kegyes, és fogadd el a testvéreim nevében megírt kérvényt, melyben én velük együtt arra kérünk, miszerint ne kívánd, hogy ajánlatodat elfogadják. Kérvényünk megírásához a gondviselő Isten és Szent Ferenc Atyánk ösztönözött. Isten dicsőségére és a lelkek javára többet tudunk dolgozni, ha azok látnak el élelemmel és alamizsnával, akikért áldozatokat hozunk. Nem gondolnánk ily embertársaink, ha a mindennap ideásgondból meesterített asztalhoz ülünk. Ne gondolj ránk neheztelessel. Téged, Kegyelmes Urunkat az Úr Jézus Krisztusnak ajánljuk”.

A kérvényt mindannyian aláírták. A herceget nagyon meghatotta a különös kérvény, de nem hallgatta el csodálkozását: „Hosszú életem kormányzása alatt ilyen kérvényt senkitől nem kaptam még”.

Ilven kérvényt azóta sem írt senki.

Ha valaki álláshoz óhajt jutni, leül és szépen megfogalmaz egy írást, felsorol egy tucat érvet, hogy megalássa a „nagyúr” szívét, akitől a kérés teljesülését várja. Valaki azt mondta nekem, hogy kérvényeinek súlya, melyeket valamelyik minisztériumba irányított 15 kilót nyomott. Résztvettem egy nyilvános gyűlésen, ahol kijelentették, hogy a kérvényvezők legyennek türelemmel, mert hétézer kérvény fekszik a központi asztalán és hosszú idő telik, míg ezeket mind átvizsgálják.

Ha kutatjuk a kérvények tartalmát, mind evilági boldogságra céloz. Sokszor nem is boldogsáért, hanem csak a mindennapi kenyérért könyörög az ember. Ehhez joga is van. Nem egy kérvény borítékját szomorú emberszemek lehulló könnyei záriák le. Nem csoda. Nehéz az élet. Drága a kenyér, az is kevés. Reggel öt órától tízig nemcsak ácsorogni, hanem valóságos harcot folytatni a mindennapiért, megrendítő, sokszor lesújtó dolog.

Sokan hasonlítják össze a mai kort Szent Ferenc korával. Kétségtelen, hogy a társadalmi osztálykülönbségek fennállnak ma is, mint a középkorban. Azonban a mai időkben lényegbevágóan mélyebb szakadék választja el egyik embert a másiktól. Akkor inkább tartományok, egy-két ország folytatott harcot, ma az egész világ öl, gyilkol. Egyetemes probléma megoldása vár a világra: a kenyér arányos felosztása.

Mi a ferences szellemnek élethivatása ezekben a nehéz időkben?

A háborút, az öldöklést nem állíthatjuk meg, de lelketnevelő hatással lehetünk embertársainkra, ha Szent Ferenc Atyánk szellemében élünk.

Látiuk, hogy a kanzsiság ördöge úgy megcsallja az embert, hogy nemcsak könnytelenül elmegy emberbarátia nyomorult portája előtt, hanem kőnes annak életére törni. Tanasztaljuk, hogy a csupán anvagiakért folytatott küzdelem megfosztja a lelket minden természetfölötti szárnyalásától. Fszébe sem jut a legtöbb embernek, hogy felebarátijában Krisztust lássa, vagy az, hogy mit használ az egész világ, ha a lélek örök kárát vallia. (Mt. 16. 2—6.)

A harmadikrend ferences szelleme éppen abban áll, hogy felszabadítja a lelket az anvagelysége bilincse alól. Az így felszabadult lélek könnyen szárnyal a természetfölöttiség magasztal felé. Lelki szegény, és ezért boldog. Szent Ferenc követője XIII. Leó pápa utasítása szerint él: „Mindonki tehetsége szerint adjon a közösségbe. Abból részesüljenek a szükségben szenvedők és a betegek. (XIII. Leó II. f. 12. §.) A rendi szabály lényege pedig a bűnhánát szelleme, mely állandóan a szegény és alázas Krisztus követését hangsúlyozza.

Szent Ferenc követői a lelki szegénységre fogadalmat tesznek. A lelki szegénység a lelki békének az alapja, a gazdagság állandóan nyugtalanít. A szegénység részvétre indít, a gazdagság részvétlenné tesz, mert a gazdag nem tudja magát a szegények helyzetébe beleélni.

A szegénység munkára sarkal, a gazdagság állandóan spekulációra ösztönöz. A szegénység felebarátii sze-

retetre nevel, azért tapasztaljuk általában, hogy a szegény ember isteni célokra ad, míg a gazdagság fővénységre hajlamosít.

A szegénység Jézushoz tesz hasonlóvá, akinek a szegénység volt legemberibb érve, míg a gazdagság abba a veszélybe hozza az embert, hogy az Evangélium helyett a Mamont tisztelje.

Ezért szerette Szent Ferenc Atyánk a szegénységet. Ezért mondotta Guidó püspöknek: „Uram, ha birtokaink volna, fegyverek is kellenének, hogy azokat megvédehessük. Mert a legtöbb viszály és pörösködés birtokügyekből ered. Ezek csökkentik a legnagyobb mértékben az Isten- és a felebarátii szeretetet. Ezért nem akarunk mi a világon semmiféle birtokot, mely csak arra jó, hogy növelje az amúgyis romlott emberben a test, a szemek kívánságát és az élet kevelységét”. (I. Ján. 2. 16.)

Amikor Szent Ferenc egy alkalommal meglátta az összekoldult kenve-ret, így kiáltott fel: „Ó fráter Maszszueusz, igazán nem vagyunk mólók ilyen nagy kincsre”. „Drágalátos Atyám, válaszolta Maszszueusz, ugyan mit beszélsz itt kincsekről, ahol olyan nagy a szegénység és a legszükségesebbek ekkora hiánya. Nincs sem abroszunk, sem késünk, sem fánvérunk, házunk sincsen”. Szent Ferenc derűsen azt felelte: „Éppen azt tartom felmérhetetlen nagy kincsnek, hogy semmiféle emberkéztől eredő holmink nincsen. Ami pedig van: alamizsnakenverünk, ez a szép koszasztal és a kristálytisza forrásvíz, mind egytől-egyv a Gondviselő készíttette adománv. Kériük tehát Istent, hogy a szegénység nemes kincsét, amellyel maga a Mindenható sáfárkodik, szerettesse meg velünk egész szívünkbnél!”

A szegénység Úrnőie köztünk jár. Ferences derű és megbecsülés nélkül. Kevesen jövezik el magukat vele. Pedig az elégedetlenség legkevésbé oldja meg a kenvérkérdést.

Szent Ferenc Atyánkban több bizalommal járjuk vezetőket életútunkat! Addig is, míg meg nem változik az idők járása „vesd az Úrra is egy kissé gondodat és Ő majd táplálni fog téged”. (Zs. 54. 23.)

A protestáns és székelyi vallások Anasztasiához való csatlakozásuk érdekében kérdését tárovat

P. KÖNIG KELEMEN leajjjbb k...
A KERESZTÉNY EGYHÁZAK EGYSÉGE

Ára 4.— papoó
Következő kiadás...
Közvetlen...
Közvetlen...

Virágsszálak

Szent Ferenc és társai életéből.

Olasz eredetiből fordította: dr. Kőszeghy Mihály.

Szent Ferenc megmagyarázza Leó testvérnek, hogy miben van az igazi öröm.

Történt egy alkalommal, hogy Szent Ferenc Leó testvérrrel télvíz idei Perugiából az Angyalok Királynőjének kolostorába igyekezett. Az Isten hidegje majd megvette őket. Mentükben Szent Ferenc odaszól Leó testvérnek, ki előtte ballagott:

— Leó testvér, adja Isten, hogy a mi barátaink, bárhol legyenek is, mindenütt jó példával járjanak elől és mások enyhülésére szolgáljanak, mindazonáltal jegyezd meg és vésd az eszedbe, nem ebben van az igazi öröm.

Ahogy tovább mendegélnek, Szent Ferenc megint odaszól:

— Leó testvér, ha az a barátka a szeme világát adja is vissza a vakoknak, a sívósvulást meg a bánáknak, ha ördösöt új, ha süketeknek hallást, sántáknak járást, némáknak szólást, és ami még ennél is több, ha négyvennap halottakat támaszt is föl. — vedd tudomásul, hogy nem ebben van az igazi öröm.

Kis vártatva újra megszólal, most már egész hangosan.

— Ó Leó testvér, ha az a barát minden nyelven értene és kis utiában volna a világ minden tudománya, ismerné az írásokat, úgyhogy övendőlni tudna és kivilatkoztatásokat tenni azokról, amik történni fognak, de nemcsak ezt, hanem belátna a szívekbe és vesékbe, tudd meg, nem ebben van az igazi öröm.

Alig mentek egy darabig, Szent Ferenc még mindig hangosan, odakiált:

— Ó Leó testvér, Isten jószágocskája, szólnon bár a mi barátaink az angyalok nyelvén, kutassa ki a csillagok írását, a sívósvívek erejét, táriák föl előtte a föld minden kincsét és a nagy természet minden titkát, a madaraknak és halaknak, valamennyi állatnak és embernek természetét, a fáknak és köveknek, gyökereknek és vizeknek hasznát, értsd meg jól, nem ebben van az igazi öröm.

Alig egy kódobásvira, Szent Ferenc megint kezdi:

— Ó Leó testvér, hogyha az a barát úgy tudna is prédikálni, hogy minden hitelent egyszálalig megtérítene, jól jegyezd meg, nem ebben van az igazi öröm.

És így tartott ez a beszéd már vagy két márföldnyi úton, mikor végre is Leó testvér nagy csodálkozás után megkérdi:

— De az Isten szerelmére, Atvám, — mond meg, miben van hát akkor az igazi öröm? És Szent Ferenc így felelt meg neki:

— Amikor mi majd estére kelve odaérünk a klostromhoz így esőtől ázottan, hidegtől fagyosan, sártól piszkosan, éhségtől sanvarodottan és bezörgöttünk a klostrom kapuián, a portás meg nagy mérgesen jön és kikiált: Kik vagytok ti? mi meg rá mondjuk: Közültek való barátok vagyunk! — Ő meg erre visszamondja: — hát még mit? Közönséges csavarrók vagytok Csaliátok a világot, eleszitek az éhezők elől a falatot, takarodjatok innen!

Ajtót pedig nem nyit, hanem ott hagy bennünket dideregni a sötét éjszakában esőben-hóban, élen-szomian, és ha mi ezt a kegyetlen bánásmódot,

ezt a vastag gorombaságot türelmesen, minden felindulás, minden zsörtölődés nélkül zsebvágjuk, sőt alázatosan és engesztelődötten úgy gondoljuk, hogy ez a portás ugyancsak jól ismer bennünket, és hogy az Isten szól belőle; Ó Leo testvér ezt jegyezd meg, ebben van az igazi öröm.

— De ha még tovább zörgöttünk, ő meg haragjában nekünk ront és mint hitvány naplopókat durván, ökölbeszorított kezekkel kerget el és ránk támad: — Hordjátok el innen magatokat szedte-vette zsványai, ott a kórház, menjetek oda! egy falat nem sok, de itt ugyan még annyit sem kaptok és ide ugyan be nem jöttök. — És ha mi ezt is szívesen eltűrjük, hozzá még jókedvűen mosolygunk is. — Ó Leo testvér, ezt írd a szívedbe, ebben van az igazi öröm. No de ha mirajtunk már annyira erőt vett az éhség, a hideg, meg az éj sötétje, hogy mégis bátorságot veszünk és újra elkezdünk zörgötni, nagy sírás-rivás közt az Isten szerelmére kériük, hogy nyisson ajtót és legalább a küszöbön belül erresszen bennünket, ő meg még dühösebben dörmögi: — No ezektől a sammirekelő rézeneszekkel majd elbánok

Fuchs

Arra utazván pedig egy szamaritánus, odaméne, és látván őt, kényvültre indula. És hozzája járulván, bekötöze sebeit, olajat és bort öntvén azokba, föllevé őt barmára s a szállásra vivé és gondiát viselé. Másnap elővén két dénárt, a gazdának adá, mondván: Viseld gondiát neki, és amit ezen felül ráköltesz, mikor visszatérek, mezedom neked... És mondá Jézus: Meni, és te is hasonlóképpen cselekedjél.

én! és azzal fog egy furkósbót, elkap a csuklvánknál fogva, azután letener a földre, meghemperget a hóban és a hotnak holdogabb vésével jól eldönget bennünket és ha mi még ezt is mind szép szeliden, édes örömmel az áldott Krisztus szenvedéseire való tekintetből elviseljük, hogy iránta való szeretetből mi is szenvedünk valamit: Ó, Leo testvér, ezt vésd jól az eszedbe és el ne felejtssd, hogy ebben van az igazi öröm...

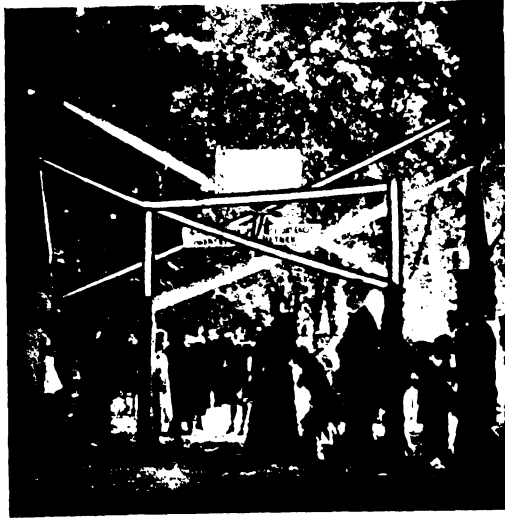
No most halld hát a végét is!

Istennok minden kegyelme, a Szentléleknek minden aiándéka közt legtöbbet ér az, ha valaki önmagán tud uralkodni és Krisztus kedvéért szívesen kész elviselni a szenvedéseket, méltatlanságokat, gyalázatot és egyéb bánódásokat, mert Isten adományával, amiket föle kaptunk, mi nem dicsekedhetünk, minthogy azok nem a mieink, hanem Istenéi — ahogy az Apostol is mondja: mid van, amit nem Istentől kaptál? és ha őtöle kaptad, mit dicsekszel vele, mintha a maradé volna. De a szenvedések és csapások keresztjével dicsekedhetünk, mint az Apostol is hirdeti: nem dicsekszem másban, csak a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjében.

Gyermekparadicsom Pécsett: a ferencesek játszótere.

P. Tátrai Gyula, O. F. M.

„Nyitva van az aranykapu, csak jöjjetek rajta...”
Tündérének, édes-vidám muzsikaszó fogad bennünket gyermekeink Meseországának, a játszótérnek kapujában. Két hatalmas hangszóró varázsos dallamokkal

Nyitva van az aranykapu.

búgja tele az egész kis gyermekbirodalmat. A kapun belül elfeledjük, hogy ott kívül szírenak veszes jaggatása, ágyúszó és gépfegyvertűz, teherkocsik dübörgése, villamosok csattogása, rohanó emberek nagyhangú vi-tája: a mi életünk szörnyű muzsikája. Gyermekország kapujában mindnyájunkat elkap az ár: mindent feledve csak úgy úszunk tündérország gyönyörűségében.

Angyalaréú gyermekek vidám kacagása csendül körülöttünk. Arnyas gesztenyék alatt korhínták lendü-leteben mennyországos boldogság felé ropúlnek a játékbírodalom legapróbb polgárai. A hangszórók bájos

Itt épül a bevehetetlen erőd.

dallamát kacagó gyermekhangok muzsikája színezi. Jobbról-balról önfelédtt emberkéek hangos kiáltózása mellett bakhínták sorai mérgetik édes súlyukat. Vettélkednek-kacaráznak: ki bírja magasabbra lökni a lengő deszkapallót?

Eger várát védi

hősies elszánással amott egy gyermekhad. A sziklabás-tyák mögül faágyúk toroka merevedik „félelmetesen”. Az örök figyelő szemmel lesnek körül. — mert a ha-talmas gesztenyefák védelme alatt török portyázók gyü-lekeznek. Éles sívítás jelzi a veszélyt. Pattogó vezény-szavak hangzanak el. — Ostrom!! — Roham!!! — És megkezdődik a várfalon a dulakodás.

A hare rendszeren a magyar tartalékok — szegények nem férnek valamennyien a várfalra — „kirohanásával” végződik. A hittanár-bácsi már ott is van! Mert bizony vigyázni kell a magyar virtusra! Hamar „boldogabb vé-gére” fordítja a fapuskákat! Az eredmény néhány „zsák-mányolt” félholdas török zászló — amit Bornemíssa Gergely sem vitt nagyobb diadallal, mint a legifjabb magyar hősök!

A gazdagárnyékú gesztenyesorok között pihenővel kínálgatják kényelmes padok az életnek törpeországba került Guliwerjeit, az odesszülöket. Rájuk is átragadt a mosoly... Ragyogó szemmel gyönyörködnek életük leg-nagyobb igéretében: gyermekeikben. Az édesanya nem

Hinta, palinta...

gondol már rá, hogy mit is ad vacsorára? Az édesapa elfeledte munkahelyének füstjét, porát, robotját...

Negyven kötelhintá

lendíti bájos leánykák színes ruháját az ég azurkék-zebe. Aranyszöke hajjukban napsugár játszadozik. A nagy piros bokréta, mint gyönyörű lepke a harmatos virágon, telepszik meg a hátrahajlott fecsékéken. Mel-lettünk egy édesapa munkában kerges kezéhez szokatlan gyengédséggel lökdi édes-pöttöm-leánykájának hintáját...

Négy-öt éves legénykék piros *takarbakkal* kergé-toznek. Angyalaréú vékony leánykák, mint *szöcskék*, ringó mozdulattal szökdelnek az ugrókötél alatt. Mikor aztán elpilledt fáradtsággal elveti a szokkó nőt, kaprukt arcaal, angyali mosollyal helyet eserd a soros hátró-val...

Totyogó aprócskák hatalmas homokkupacok tetején „munkálkodnak”... Öntudatlanul gagyogó, mosolygó gyermekserég... *édes rózsbimbók*... mérgetik, tur-ják-furják a pergő homokot... Ugy érezzük Ráfael an-gyalok megszöktek egy órára az égből... homokban játszanak...

Édesanyák szemé rajtuk. Talán arra gondolnak: Mi lesz belőled, te titkos józó? Dícsőség, vagy szegény?

Kain, vagy Ábel? Péter, vagy Judás? Nyárszolgája, vagy az Isten embere? Vörös agitátor, vagy a lélek harcosa? Vöröszólyó hirdetője Stalin — vagy rózsacsótot hullató Terézke?

De meseország gyermekei nem tudják, hogy a haza édes örömét vagy szörnnyű keservét ők már önmagukban hordozzák... Most mindennél fontosabb a pergő hómok...

Váratlan pillanatban a hittanár bácsi hangja szólal meg a mikrofonban:

„Kezdődik a hábszínház!”

Most már semmi sem fontos! Rohan a gyermekszereg a szabadtéri színpadhoz! Élesen szól valami titokzatos csengő... Titkos fények gyúlnak ki... Ragyogó szemek tapadnak a bársonyfűgönyvökre... Lebben a fűgönyv s az önfeloldott gyermeklelkek belefeledkeznek a színek-figurák világába... A kis színpad figuráival élnek, velük mozognak... Biztatják a szereplőket... Lehurrogják a gonoszokat... ünneplik a hőseket... Ott pereg előttük Hamupipőke, Janesi és Juliska, Hófehér és a hét törpe... a gyermekkor minden „igazi” története... Ők is mozognak, segíteni akarnak... Együtt szenvednek a gonoszagtól... együtt győznek az erőnyel...

Bájos gyermeklelkek — nem veszik észre, hogy a hittanár bácsi a kis színház figuráin át csepegteti lelkükbe az erény szeretetét s a gonoszság megvetését!

Két fürdőmedence

is páratlanul hozzátartozik a forró nyári hétköznapi örömehez. A kicsinyeket alig 50—60 cm. mély lubickoló várja. A nagyobbakat 120—130 cm. mélységet is elérő uszoda csalogatja a vizitündérek birodalmába. Fiúk és leánykák felváltva fürödhetnek. Hangos visongással lépik el a kis vadócok a mosakodót: mert csak alapos lemosás — jujj! — hideg zuhanyozás után szabad menniük a medencék kristálytisza vizébe. Itt azután igazán otthon vannak! Ugrándoznak, fröcskölnek, nagyokat visonganak, labdáznak... heves rug-kapálással úsznak... Észre sem veszik, hogy már eltelt két óra: most a kis-leánykák csoportja következik...

Amíg szemlélődünk lassan leszáll az est... Meseországból mind többször és többször visszazólit bennünket a hittanár bácsi hangja. A megafon telekürtöli a

nagykiterjedésű teret: „Bagócsi Erikát keresi apukája! Jöjjön rögtön a mikrofonhoz!” „Találtak egy babaretkült... Elveszett egy matrósapka... Viszlai Pistike elvesztette anyukáját...”

Lassan elszéled a gyermekszereg... A tündérek eltűntek... A vezető hittanár bácsi, P. Árvavári Agnellus szerterhagyott fakarikákat, fapuskákat gyűjtöget... A bokáig érő legkisebb medencéből kiemeli az útközetében vérszenen megrongálódott hadihajókat... P. Gombosi Grátusz három hintalovat cipel a raktár felé...

Juj, de jó... Dob a hinta a magasba...

A Fioretti bájos Juniper testvére jut az eszünkbe... Az is hintázott Róma külvárosában kicsiny gyermekkel... A lelkükért! Isten gyermekéért! Nem hagyták el őseik örökét a mai ferencesek sem! Amikor szolozsmára szólítja őket a kolostori csengő, szentferenci lélekkel hódolnak az égnek, ha éjtszaka felsívít a telefonsengő, sietnek haldokló embertestvérükhöz, — ha meg éppen játszani kell az Isten ügyéért — szívesen hintáznak-játszanak-kacagnak angyalarcú gyermekbimbók között... Mindent az Istenért!!!

Szent Ferenc és az ifjúság.

vitész P. Szabó Szerén, O. F. M.

A lelki hatás és kapcsolat elsődleges forrása minden esetben a lélek csodálatos birodalmának összecsendülő hangja, mely ugyanazt a hangszínt eredményezi a hatás tárgyában, mint talán nagyobb mértékben van meg a ható lélek gazdag világában. A lelki kapcsolat, a lelki hatás nem tételezi fel szükségképpen a testi kapcsolatot, hanem megmarad a lélek önálló létezésének területén. Innon magyarulhatjuk azt a tapasztalati tényt, hogy lelkek szellemi rokonságba kapcsolódnak, vagy legalább is lényegtelen változás megengedésével ugyanazt az utat járják, ha egyébként talán századok választják el őket egymástól. Bármennyire tényként áll mindnyájunk előtt a létezők különfélesége, ennek ellenére a változatok létrehozásában fölülmulhatatlan Isten, mintegy isteni egységének kifejezésésképpen azonos tulajdonságokat, képességeket ajándékoz az élet azonos síkján járó és azonos célt kereső emberek lelkében.

Az Isten Szegénykéjét nem veszi körül a fiúifjúság, mint körülvette

Don Bosco Szent Jánost, a nagy pedagógust. Nem alapít egyetlen katolikumból táplálkozó iskolát sem, mint alapított Kalazanti Szent József. Életével nem mintázza a szer-

zetestanító ideális képét, mint teszi azt Pirrotti Szent Pompiliusz. Szent Ferenc ennek ellenére a fiúifjúság teljesen. Ennek magyarázata a hatás alanyának és tárgyának, nevezet-

A magyar ferences hitoktatás legújabb hajtása a játszótérek felállítására. Pécsen, Kassán, Füleken, Hatvanban, Szécsényben, Jászberényben, Nyiregyházaán a játék is belekerült az Istenhez-vezetés iskolájába.

A JÖVŐ HUSZÁRSZAZADA.

tesen Szent Ferencnek és a fiúifjúságnak lelkében fellelhető azonos tulajdonságok valóságá.

1. Szeretem szemlélni a Szent Ferencet ábrázoló képek közül azokat, amelyeken világi ifjúnak van feltüntetve. Századának fia ő is. Benne él a nagyvilági életben, hiszen erre képessé teszi műveltsége, testi megjelenése és anyagi helyzete. Külsőleg azt teszi, amit a többi ifjú tesz. Jókedvűen részt vesz az ifjúság szórakozásaiban, pénzével nem tud takarékoskodni, szereti a lovagi élet szépségeit, sőt még arra is rávehető, hogy alkonyat után barátaival fellekeressen egy-egy borostyánnal befutott, régi assisii palotát, és annak

Missziót végez, aki a magyar gyermeket önként, mesére, játékokra tanítja. Szent Ferenc magyar fiai felismerték ezt a feladatot, s a gyermek világának tárgyaiba, a mesealakokba, dalba és játékaiba is erkölcsi szempontú, nevelő értéket visznek.

VÍZBEN, JO LEVÉGFŐREN, NAPSUGÁRBAN FÜRDIK A PÉCSI KISDIÁK.

ablaka alatt gitárkísérettel elzengie szíve érzelmét a kastély virágának. Hamarosan az assisii aranvifjúság vezére. Azonban ifjúságának bohó jókedvében és szórakozásában is megtartja ártatlanságát, és éppen ez kölcsönöz neki különös tekintélyt társai előtt, és talán éppen ez teszi méltóvá arra a nagy hivatásra, hogy évek multával korszaknyitó egyéniség váljék belőle.

Nincs egyetlen Szent, aki ifjúkorának nyíltságával oly közelférköznék ifjúságának lelkéhez, mint éppen Ferenc. A Szentek közül sok oly magasan, oly elérhetetlen távolságban van a fiúlelkektől, hogy követése csak iámbor óhai marad, de utánzása kivihetetlen. Mások ismét annyira eltávolodtak ifjúkoruk útján, hogy a későbbi bűnbánatnak elsőrangú példáiát nyújthatják, de nincs aktuális szavuk a világban élő fiúlelkek számára. Ide helyezem első találkozási pontját az ifjúságnak Szent Ferencel. Ifjúságunk szeret élni, szeret szórakozni, benne él az élet mindennapi stílusában, szereti az életet, mint szeretted azt minden istenadta

adományával Szent Ferenc. Kiemelni az élet iramából nem tudom a fiúlelkeket, de Ferenc nyomán megtagadhatom, hogy a világban élve is lehet tiszta, gerinces, örvendező életet élni.

2. Szent Ferenc lelki vetületének másik alkateleme ideális világszemlélete. Az idealizmus a szentek sajátja. Nem is lehet ez másként, hiszen szellemi táplálékukat az idealizmus örök forrásából, Krisztusból merítik. Szent Ferenc lelkében ez a lelki érték az átlagnál magasabbra emelkedett, hiszen ő áll legközelebb a forráshoz, ő tud a reális életben legtöbbet megvalósítani a krisztusi életprogramból. Éppen ezért ez a szent

resik a karakterisztikusan kemény, de szent fanatizmussal felruházott férfivezetőt, aki után a jövő kudarcától való rettegetés nélkül mehetnek. Ezt pedig tökéletesen megtaláljuk a krisztusi idealizmust mintázó Ferencben. Második nagy találkozáspontja ifjúságunknak Ferencel. Csak a típus nyomán meg kell érteniük fiúinknak, hogy minden ifjú lélekben fellelhető idealizmus csak annyiban értékes, amennyiben kapcsolatban van öselvével, Krisztussal.

3. A harmadik jellemvonás megértésénél előre kell bocsátanunk, hogy végeleteknak az az érintése, melyről itt szó lesz, nem jelenti a Szent lelki kiegyensúlyozatlanságát, sem állhatatlanságát, de jelenti a küldetés megéléséhez szükséges makkességét, amely a küldő Krisztus akarata szerint torokholat akár pozitívumba, akár negatívumba, természetesen természetfölötti keretek között mozogva és természetfölötti cél köztűzése mellett. Szent Ferenc életstílusa sokszor mutat fel szélsőséget. Szinte szeretné levetni a halandó porhüvelyt, hogy korlátozás nélkül adhassa magát Krisztusának, de mivel ezt nem teheti, egyik pillanatban kacag és ebben a kacagó boldogságban két fadarabbal muzsikál, majd keservesen sír, mert nem szeretik a Szeretetet. Ez a szélsőség azonban Ferenc lelkében csodálatos egyenséget alkot, mert minden megnyilatkozásában Krisztus a célpontja.

Aki valaha is betekintést nyert az ifjúság legbensőbb öniébe, látja, hogy mennyire szélsőséges tud lenni egy fiúlelek. Fővik pillanatban a vértanúság vállalása szünetlik meg lelkükben, pillanatok múlva már oldalbaverik, aki egy szóval megcsörtette öntudatukat. Egy közbejött motívum hatása alatt életüket adnák hazáikért és a következő órában beszokundáznak hazáik történetéből. Az ifjúság lelkivezetőinek időideig ezekkel a esztűsökekkel kell küzdenie, hogy a szélsőségek közt tántorító fiút az arany középszer értékelésére vezesse.

A találkozáspont ismét azonos, csak Szent Ferencnél a szélsőségek nálusa egyenmű, a fiúlelek szélsőségének nálusa pedig ellentétes irányban zámul. Ezért kell az ifjúságnak Szent Ferenc lelkén keresztül megélnie, hogy a lélek birodalmának nálusai csak Krisztusban és az ő szellemében köbecsolódhatnak.

Így látom a Szeráfi Szent és az ifjúság kapcsolatát. Bár venné észre ifjúságunk ennek a kapcsolatnak vitális voltát, és közülük lelkületében az Isten Szeráfiának lenyűgöző lélekörébe!

A KÖNNYEK FELHŐJE . . .

P. Szalay Emil, O. F. M.

... Csendes haragszó kopogott a lelkembe. A lágy ércességű hang végigszaladt rajtam. Elindultam először a pécsi templomunkba. Az oltár melletti kóruson letérdeltem. Bűg az orgona, harsog az ének: „Szent vagy, Uram.” Kerő áhitattá górnýed a szó, a tett. Sokan vannak a templomban. Tarka fejkendők egymásmellettiségekben, divatos noi kalapok, kopasz férfi-fejek visznek változatot. Térdek ütődnek a kovezethez, kicsiny gyermekek csodáikoznak fel a rájuk hasonlító szobor-angyalokkára, imára kulcsolt kezek nehezédnek a mellékre, hogy erös bilincsként visszaszorítsák a kitörni készülő sonajt; megriadt szemek kimeletet könyörögnek; a nyomor komorra torzító félelme lázad az arcokon; a szenvedés súlyos ködöt idejönnek eloszlalni. S a mosolygó, dacos vagy szomorú arcokon fel-felcsillog egy csöppnyi tenger: a könny . . .

Elgondolkozom . . . Hány könnycepp csordult már itt a földre . . . Hisz az élet igazán nagy pillanataiban a könny a legjobb barátunk, az igazi kíséronk.

Könný ragyog az életetadó asszony szempilláján, s könný ragyog a haldokló szemében is. A Kezdet és a Vég könnýben fürdik . . . S a régi pécsi templomban beszélni kezdének a szobrok, a kepek és a bútorok . . .

A könnýekről beszéltek nekem.

Először Szent Antal szobra szólalt meg:

Elöttem folyik a legtöbb könný. De nem tudok nekik örülni.

Miert? — kérdeztem én.

— Mert csak az anyagi javakért sírnak. A megbántott Istennel, a vérző Krisztussal nem törődnek. Elvesztett garasáikért jönnek elem zokogni.

Egy ódon oszlop szólalt meg most:

— En igen kevés könnýet ittam még fel. Hozzám csak azok támaszkodnak, akik megszokásból jönnek a templomba. Ezek nem könnýezni, de még érezni sem tudnak az Isten házában.

Egy pad kezdett most beszélni.

— En már több könnýről beszélhetek. Sokszor akad olyan a hívek között, aki rám borulva zokog. De égetnek a könnýek, mert a tanácstalanság könnýei ezek.

— Hogyan érted ezt?

— Ugy, hogy olyanok sírják, akiket bánat ért, akik a bánatukkal eljönnek ugyan a templomba vigaszt keresni, de még nem tudják, hogy hol kell elsírni a könnýeiket.

Most egy oltárkép kezdett beszélni. A Fájdalmas Szüzanyát ábrázolta.

— O, én is nagyon keserű könnýekről tudok csak beszélni. Anyák zokogják el előttem fájdalmaikat. Csak egy az, amiért e könnýek engem nagyon égetnek . . .

— És mi az?

— Az, hogy sokkal több könnýet sírnak el előttem azokért, akik ugyan meghaltak itt a földön, de az égben örökre élnek, mert ártatlanul haltak meg. De nem síratják eléggé a meghalt lelkű gyermekeket. Pedig mily sok az elveszett lelkű gyermek. Sokkal több, mint a sírdomb a temetőben . . . Es mégis sokkal több a könný a sírdombokért, mint a lelkekért.

A kép után a feszület szólalt meg. Nagy hatalmas feszület, a vérző Krisztussal:

— Nagyon sok könnýről tudok én is. Azok sírják el, akiknek nehéz a kereszt és Hozzám jönnek a saját keresztjükkel.

— Es milyen könnýek ezek? — kérdezte egy kis angyal-szobor.

— Nagy része ezeknek is hasztalanul folyik. Mert dacosan sírják a fájdalmukat a nélkül, hogy pár lépéssel odébb mennének, ahol a hasznos könnýek árjait sírhatnák.

A gyóntatószék felett erre:

— Tudom, legjobb barátom. kereszt. hogy rám célozol. Igazad van. Azok a könnýek, melyeket én iszom fel, már hasznos könnýek, nagyon hasznos könnýek. Mert

ezek a könnýceppék erőt jelentenek: száz megbotlás, száz elesés, száz csapás után is újra felemeli és képpese teszi elsrójukat arra, hogy újra kezdje a harcot az étellel és önmagával. Azert én boldog vagyok, valahányszor egy könnýceppet felszívhatok . . . A rám ejtett könný az Isten legnagyobb ajándéka, amit embernek adott. Mert ez a könný tanítja meg az embert a saját lelke megismerésére, s ha önmagába roskadtan, önmagának gyónva visszafelé indul élete országútján, ez a könný vilagitolámpása, erőssége lesz. Könný nélkül, szenvedés nélkül nincs igazi ember. Akik nem szenvednek, akiknek nincs könný a lelkük mélyén, nem tudnak igazán jók, igazán emberek lenni — soha . . . Csak az tud igazán ember lenni, aki állott már zúzott lélekkel álmai kristálypalotája mellett, s aki itt véres könnýeket sírva megtalálta a minden dolog kiinduló és befejező erejét, — az Istent.

Végezetül az áldoztató korlát kezdett beszélni:

— Nekem csak az fáj, hogy a templomba járókhöz képest, nagyon kevés az, akinek a könnýeiből kijut nekem is.

Hej, pedig azok a könnýek, melyek nagy ritkán rám cseppennek, már a boldogságnak és az édes megnyugvásnak a könnýei. Es olyan nagyon, nagyon kevés jut nekem ebből . . .

Sajnálunk téged, — szóltak többen.

— Inkább azokat az embereket sajnáljátok, testvéreim, — felelt az áldoztató rács — akik hiába sírják el a keserű könnýeket, s nem találják meg az útát ide, ahol már az édes vigasz könnýei pereghetnek . . .

*

Vége lett a litániának. Kijövet a templomból, a tömjénfüsttel kevert könnýek káprázata játszott velem. Es úgy hittem, hogy felhővé sűrűsödve most majd feltörnek az ébbe tolmácsnak. Összeszűritett szenvedése, háborgó rettenete, vajudó hite, vergődő akaratossága anyáknak, apáknak, feleségnek, testvérnek, menyasszonynak, bárátnak kiesdekl a vérben és könnýben fürdő világnak a Békét . . .

Nyilvános vezeklés

Írta: Könnýü László.

Vádolom magam minden bűnökkel,
nem erdemem, hogy réam tekints,
telve vagyok undok förtelmekkel.

Loptam, hazudtam, vágtam, verekedtem,
paraznak kertjében hemperegtem,
terdig gázolt verben ifju testem.

Bálványt imádtam: nyomorult alak,
szentséget típortam, káromoltalak,
kinevettelek, megtagadtalak! . . .

Átkoztam, gyűlöltem ostorodat,
mellyel kimerted bus parancsodat, —
most összetörve megis szólítalak . . .

Irgalmaz nekem a gyermekekért
s az egész örült világnak,
mert telettünk átkos repülők szállnak,

akik halált permeteznek a virágos mezőkre,
édes gyermekekre, nevető nőkre . . .
Ne hagyj elveszni minket a gonoszól.

érjen el Hozzád a könyörgő szó,
tekints le ránk kegyes Reményünk,
hisz Te vagy a Beke, dicső Szabadító!

A jázsáság hitvalló megmozdulása a jázsberényi porciunkula-búcsún

Lantos-Kiss Antal.

Augusztus első szombatján szokatlan ünnepélyességgel búgtak fel a jázsberényi ősi ferences templom harangjai. Nemcsak Szent Ferenc nagy örökségének, a porciunkulai búcsúnak kezdetét hirdette ez az ünnepi harangozás, hanem a katolikus jázsáság olyan nagyméretű találkozásának idejét is, amelynek lelkemelő örait sokáig őrzik edes emlékként szívükben az ünnepségen részt vett hívek. Igazán életrevaló gondolat volt aláhúzott, nyomatékos jelentőséget adni a porciunkulai búcsú kegyelemszerző alkalmainak, s ünnepletre, ég felé nézésre buzdítani a nehéz időkben szinte ünnepleni is elfelejtő, földies gondokba roskadt embereket. A búcsúra összesereglett közel tízezer résztvevő városágos lelki szomszúsággal itta a lelki napok benyomásait és a szívekbe marok, gazdag élményeket.

Részlet a jázsberényi búcsúból.

Szombat délután egymást követve érkeztek a zarándokcsoportok, amelyek számára egész délután ajtatosságok voltak a templomban. Jázsberény hívein kívül Nagykáta, Tápiószecse, Tápióbicske, Jázsasztandrás, Jázsényvár, Jáskóhalma, Jázsapáti, Tápiószentmárton, Tápiószáp, Héred, Ecséd és Alattyán csoportjai képviselték a környéket, de sokan érkeztek Heves, Borsod és Nógrád megyéből is. A faradhatatlan *Kamill testvér* vezetésével és előmadkozásával állandóan látogatta a templomot és végzte a búcsúnyeréshez előírt imákat a hívőereg. A gyontatófolyosón a gyontatók egész sora szolgáltatta ki a bűnbánat szentségét a szünet nélküli érkezé, bűnbánatot tartó híveknek. A bűnbánatot tartó népnek kellő lelki hangulatot szolgáltatót a templomban keresztúti ajtatosságot tartó és szent enekeket enekelő hívőereg kihallatszó imája és eneklése.

Este fél hét órakor harmadikrendi előjárósági értekezlet következett a ferences Kulturházban. A disztermet teljesen megtöltő terciárius sereget *P. Ré: Marián* salgotarjani ferences plebános a Harmadikrend vizitatora udvozolta. A nép szívéhez annyira közel álló, közkedvelt missziós atya lendületes szavakkal idézte Szent Ferenc szellemét, rámutatva a terciáriusok időszerű feladatára. „*Mivel több harmadikrendi állja harcot az élet sorában, — mondotta, — annál több tes: a világ!*” A kiváló napmissziós szónok megnyitóját meleg tapsnál fogadta a hallgatóság, s ez a tetszenyilvánítás megismétlődött, amikor az elnökölő Marián atya az Amerikából visszatért, s a jázsberényi nép szeretete

tében örözt *P. Kiss Szalézt* szólította beszéde megtartására. *P. Kiss Szaléz* debreceni házfőnök az Egyház irányító képességének növelését kívánta a harmadikrendi testvérektől. Rámutatott a vezetes magyar bűn, a káromkodás szörnyűségeire. „*Megélmi és megdicsőíteni a keresztet!* — kiáltotta emelt hangon a terem templomi csendjébe. — *Legyen mindgyikötök eleven ferences jutóróza, mely rózsaeardóval borítja be az Egyház falát és oszlopát!*” A kiváló ferences szónok után a nagykátaiak közkedvelt káplánja, *Kozár Gyula* harmadikrendi igazgató emelkedett szólásra. A lelkes fiatal lelkipásztor, aki községéből négyszáz főnyi zarándokcsoportot vezetett a búcsúra, a terciáriusok korszerű teendőiről beszélt, s a harmadikrend tagjait a „pap szemeinek” nevezte.

Este fél kilenckor következett a hangulatos gyertyáskörmenet. A templomter hűvös fái alatt, az urnapi körmenet utvonálnál fegyelmezett nyolccassorokban vonult a több ezer főnyi tömeg a Kulturház felé. Az enekles, valamint a felvonulás rendje mintászerűen pergett le: *P. Ré: Marián* fegyelmező ereje és tömegeket irányítani tudó rendezőtehetsége szinte szemellathatolag érvényesült az egész ünnepség folyamán. A karingbe öltözött papság után *Ré: Dező* pusztamonostori plebános vitte a legmértősebb Oltariszentséget. Mikor a körmenet a Kulturház elé ért, s az Oltariszentséget elhelyezték az oltáron. *Bánhegyi Béla* jázsasztandrási plebános lépett a szószékre. Hangja betöltötte a hatalmas teret, mikor rámutatott azokra a veszedelmekre, amelyek a falvak és tanyák népének hitűséget és hitbeli tisztaságát veszélyeztetik. A jellegzetes katolikus igazságokról, a keresztútról, a Mária-tiszteletéről és az Eucharisztiairól beszélt. A nagy hatást kelto beszéd után visszakanyarodott a menet a gyönyörűen kivilágított templomba, ahol egész éjfélig imadkozva hódolt a hívek tömege a kített Oltariszentség előtt. Ejjelkor *Toth Balázs* ecsedi plebános mondott szentbeszédet, amelyben megrázó erővel buzdította az Oltariszentség engesztelésére a hallgatóságot. A szentsegimadás alatt egészen éjelutániig állandóan hullámzott a nép a gyontatófolyosón, ahol a gyontatóatyák keszgeszes szeretettel osztották Isten megbocsátását és vigasztalását.

Hajnali négy órakor keresztúti ajtatosság volt a templomban, utána az

egyes zarándokcsoportok szentmiséi következtek. Reggel hat órakor asszisztenciás ünnepi misét mondott *P. Kéry Xarér* jázsberényi ferences házfőnök a kolostor jötevőért és a hadbavonult katonákért. A szentmise végén *Lantos-Kiss Antal* ifjúsági lelkipásztor lépett a szószékre, s a hősiesség, türelem és Istenbe vetett bizalom gyakorlására buzdította a híveket. A tömeg könnyezve hallgatta a szónok szavait, mikor a porciunkulai búcsú kegyelmi gazdagságából a harctéren meghalt hősöknek is részt kért.

A vasárnap délelött kiemelkedő pontja volt az a hatalmas, ünnepi körmenet és főpapi nagymise, amelyet *Dr. Kele Istrán* prelátus, felsőházi tag vezetett és végzett. Ezen a kimagasló eseményen Jázsberény város számos előkelősége is részt vett *Dr. Pénzes Sándor* polgármester vezetésével. A körmenet elindulása előtt *P. Ré: Marián* harmadikrendi vizitátor hatalmas beszédet intézett a templomterren felsorakozott közel tízezer főnyi tömeghez. Az illusztris népszónok valóságilag lenyűgözte a tömeget, mikor izzó ferences lélekkel és a hegyi beszéd örök érvényű tanításával átszótt szentbeszédével könnyekre vagy vidámságra, megdöbbenésre vagy lelkesedésre hangolta a szavait leső, ígert váro hallgatóságát.

Ugyanecsk *P. Ré: Marián* szözata nyitotta meg azt a terciárius nagygyűlést, amelyre a természet zűfoglalás megtöltő közönség gyűlt össze a Kulturházban. „*A pápa a Laterán támogatóját látta egykor Szent Ferencben, — mondotta az elnökölő Marián atya. — Szent Ferenc lelke ma is öntudatosakká és bajnokká tesz minket! Dolgozzunk tehát es serénykedjünk!*” A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót után a jázs nép kedvelt népszónoka, *Toth Balázs* ecsedi plebános beszélt a ferences szellemu szociális segítés mai módjairól. „*Eljöttünk Szent Ferenchez, — hangoztatta Toth Balázs, — hogy felmelegedjen szívünk az O nagy szíve mellett, hogy még jobban lánogljon bennünk a szeretet!*” Vegül általános érdeklődéstől kísérve emelkedett szólásra *P. Kiss Szaléz*, Tuzes lelkeknek vulkánikus gondolatait szorta hallgatósága elé, mikor az együttszenvedes és együttörvendezes feladataról beszélt, s mikor amerikai tapasztalataival bizonyította, mennyire igényli és szomjazza a mai ember Szent Ferenc alázatos és örökke derus szellemét. A szónoklat után a porciunkulai

Szűz Mária andocsi koronája c. színmű világi rendi szereplői Szekesfehervárott 1942. május 17-én.

bucsi alkalmából P. Marián általános feloldozást adott a térdre hullt tömegnek, s utána a magyar himnusz lelkes éneklése fejezte be a nagygyűlést.

Delután megindult a vidéki zárán-dokok búcsúzása. A jó hívek kijelentették, hogy jövő évben még többen jönnek, egyszersmind hálójukat is nyilvánították azért, hogy a kolostor házfőnöksége milyen gazdag programot, változatos rendet állított össze a két napra, milyen kiváló szónokok által vigasztalta és edzette további küzdelmekre őket, s mily kényelmet biztosított a szentgyónásnál és az áldozásnál mindenkinek, Igazán felfrissülten, s a porciunkulái búcsú kegyelmeivel gazdagodva indultak hazafelé a vidéki búcsúsok.

Este hét órakor történt az ünnepélyes befejezés. Az a litánia, ünnepélyes Te Deum és szentségi áldás, amelyet P. Kóru Xarér házfőnök atya végzett, a járság nagy lelki megmozdulásának, hitvallásának és kiállásának volt stílusos, lelekemelő befejező pontja.

A gyöngyösi ferencesek látják el a galyai kapornában az istentiszteletet.

FERENCES VERSELŐK

FRANCESCO PETRARCA.

Elt 1304—1374. Szent Ferenc világi rendjének tagja.

KÖNYÖRGÉS.

Siratgatom elfutott éveimet,
mikor mulandó dolgokat szerettem,
s bár volt szárnyam, magasba nem röpültem,
[pültem,
hogy talán követendő példa legyek.

Te, aki látod rút, gonosz hibáim,
láthatatlan örök Ura az égnek,
segíts tévelygő, törekeny lelkemnek,
és könyörülj kegyesen hiányain.

És ha viharban, háboruban éltem,
haljak meg békében és kikötőben,
s búcsúm legyen tisztos, ha hiú volt életem.

Védő kezdeddel kegyesen légy velem
néhány napomban s halálom percében;
jól tudod, másban már nincs reménységem.

Olaszból: Dalios György.

FERENCES SZEMMEL

A Szent István királyról nevezett Ferences Rendtartomány új tartományfőnököt kapott P. Dr. Boros Fortunát, O. F. M. személyében. P. Fortunát az erdélyi katolikus irodalom egyik vezérévénege. Kiváló történész, a katolikus sajtó szervezésének irányítója. A Hírnök szerkesztője, az erdélyi gondolat öre, lelkesítő és öntudatot nevelő írásai ezen a lapon keresztül vigasztalták a megszállás idején elnyomott magyarságot, s ma is a kettéhasított Erdély magyarságát tartja egybe az egyetemes erdélyi gondolat ápolásával. Történelmi munkáiban a szent hajdan gazdag forrásához vezet, nagy jellemeket jelenít meg az erdélyi magyarság s ferencesesség múltjából, s az életet és a tudományt ajándékozza meg a történelmi múlt hagyatékával. A gyakorlati élet területéről lép a Rendtartomány élére. A Szent Bonaventúra-nyomda igazgatója egészen közelről is találkozott a betűvel, a Ma legerősebb katonájával, s beállította a katolikus szervezés munkájába. Hatalmas anyagi áldozatok árán látta el magyar olvasmánnyal a román megszállás magyarjait, s adott kezükbe imakönyvet, leleknevelő-szepirodalmat és tudományos írást. A folyóiratokon keresztül pedig tizezreket gazdagított az Igazság apróprézeváltásával, s élethez-alkalmazásával. A Magyar Barát az erdélyi testvérekkel együtt örvend P. Fortunát tartományfőnöki tisztének, s olvasóink imájukba foglalják minden gondját és tervét!

A magyar katolicizmus és ferences tábor tisztelettel hajlik meg a teljesítmény előtt, amelyet P. Lukács Manszvet, O. F. M., az erdélyi ferencesek új tartományfőnökül, lyettese végzett a lelkek megszentelése és megmentése érdekében. Az idén tartotta 300. népmiszióját. A Szentatya külön áldásában és kitüntetésben reszesítette a buzgó misziós atyát. P. Manszvet évtizedek óta

járja az erdélyi magyar és székely falvakat, hogy a „szegény” és „porladó” erdélyi magyarság lelkebe Krisztus evangéliumának örömet és vigasztalást csepegtesse. Igazi krisztusi küldetést teljesített: hirdette a bűnbánatot. Krisztus szívvel járt: gyógyított, vigasztalt, erősített, szétült élelfeszketek újra épített, s osztotta a megbocsátás kegyelmét. Hálát adunk a Gondviselésnek, hogy ezt a szép munkát a magyar ferencesek is végezheték. Az elmúlt világháború romjain indultak el a lélekmentés ferences esküvésai, s járták be a Pax et Bonum!, az Áldás-Békesség! programjával a hazát. P. Manszvet az élen járt ebben a munkában! Az isteni Mester, akinek P. Manszvet a követségében járt, legyen jutalmazója a fáradhatatlan franciskánus apostolnak! A Magyar Barát szívvel-lelekkel üdvözlöi Lukács Manszvet misziós atyát a legmagasabb elismerés alkalmából.

A budai Harmadik Rend jelentősebb ideiktatjuk ezeket a sorokat:

Az elmúlt év volt a Rendiközség alapításának 200. évfordulója. A zárda házi feljegyzéseiből és egyéb más iratokból megállapítottuk, hogy az 1741-ik év előtt már néhány esztendővel P. Hueber Antal német hitzőnök megalakította a III. rendet. P. Fülöp tartományfőnök azonban csak 1741-ben ismerte el hivatalosan, amikor is P. Hueber Antalt kinevezte a rendiközség első igazgatójává. A hívek igen nagy érdeklődéssel fogadták a világiak rendjének megalakulását, amit legjobban bizonyít az a tény, hogy 1742. évben 70 tagja volt már a rendiközségnek, melynek megalapítását az egyházmegyei hatóság is jóváhagyta. Az 1780-as években II. József császár — más katolikus intézményekkel együtt — a mi rendiközségünket is feloszlatta és 2834 forintnyi vagyonát az ú. n. „Vallásalap” részére lefoglalta. 1884-ben — tehát kb. 100 évi

szünetelés után — alakult meg újra a rendiközség. Ekkori első igazgatója P. Hampe Ignác volt. 1887-ben vette át az igazgatói tisztet a ma is nagy közszeretettel álló Bozóky Ödön atya, majd utána a nem kevesebb szeretetnek örvendő Kayser Nándor atya. E rövid visszapillantás után a következőkkel végződik a rendiközség titkári jelentése: „E rövid, de annál érdekesebb visszapillantás és az évszázados évforduló erősítse meg ferences öntudatunkat, adjon erőt és kitartást, buzgóságot és áldozatosságot rendiközségünk fennállásának most kezdődő harmadik évszázadára, melynek kezdete — sajnos — vérről, könnyel, bajjal, lemondással, nélkülözésekkel, fájdalommal és csapásokkal van tele. De éppen ez az a talaj, ahol a ferences harmadikrend igazán viragozhat. Nem a jólét és bőség, nem a vígság és gondtalanság a mi életünk talaja. Bűnbánó, szegényeket gyámolító, könnyeket letörölő rendünknek a mai súlyos időkben meg kell mutatnia a világnak azt, hogy mi az az érték, amit a ferences szellem ad a világnak. Ezért tegyük programunkká mi is a most kezdődő új esztendőre — az eddiginél fokozottabb mértékben — a szegényeknek, a háború özvegyeinek, árváinak, családfő nélkül itthonmaradt családoknak, sebesülteknek, rokkantaknak gyámolítását mind egyenként, mind rendiközségünkben tömörült összességünkben, s akkor majd ez erények és ennek virágai, mint ékkövek fognak csillogni Szent Ferenc Atyánktól örökölt köpönyegünkön: a szerényen és alázatosan végzett önzetlen munkákon. Isten áldása és Szent Ferenc Atyánk világító szelleme legyen kísérője harmadik évszázadba lépő rendiközségünk további munkájának”. Ezzel a ferences szellemmel követi a rendiközség azt az útmutatást, amelyet P. Schrotty Pál, tartományfőnök Atyánktól volt rendi-igazgatóunktól kapott a múltban s kap ezidőszert is.

"GALAMBÚC" Jfjúsági rovat

Rovatvezető: Dr. Monostory Elekné Eger, Vécsey-u. 25.

Édesanyánk hazatérése!

Kíváncok elrálni és Krisztussal lenni. (Fil. 1. 23.)

A nagy apostól vágya senkinek a lelkében nem égett oly nagy lángolással, mint Jézus Anyjának szeplőtelen tabernáculumában. Másfél évtized mult el már, hogy Jézus elbűszözt tőle. Csendben, szent emlékeivel töltötte éveit Szent János apostól egyszerű házában.

Legszentebb foglalkozása volt végig járni a szent nyomokat, amelyen Jézus hordozta a keresztet, részt venni a kenyeretörés közösségében és szüzenyai szívébe fogadni az isteni kenyeret.

Aztán eljött a nap, amikor érezte, hogy Krisztust szomjázó vágya teljesedésbe megy. Elválnak a földtől, elmerülhet a végtelen Szeretet boldogító tengerébe.

Mégegyszer megáldja Jézus apostolait: Pétert, a hűséges Jánost s a többi könnyezőt. Mennyivel inkább szerettek volna ők meghalni, mint árvan maradni. A Szüz Anya megvigasztalja őket... meg egy utolsó megdicsőült mosolygás... és Mária szeplőtelen lelke boldogan pihen Jézus isteni Szívén, imádással borul le az örök Atya előtt.

A csillagos, augusztusi estén felnezzünk az égbe és boldog bizakodással tekintünk arra a fényes útra, amelyen a Tisztaság, Alázatosság elment. Szüz Anya az Isten szép és boldog országából üzeni nekünk, hogy az O útja igaz, biztos út. Erdemes hinni, erdemes bízni Jézus ígéréteiben. Erdemes egész szívvel szeretni Istent, embertársainkat. Erte, Benne.

Es ott fenn, az ünnepi himnusz akkordjaitól visszhangos égben isteni Fianál könyörög értünk a mi édes Anyánk.

H. Szabó Erzsébet, Kecskemet.

FATORNYOS KIS FALU.

XV. fejezet. A fehér sárkány.

Józsai nagyon ügyes kisgyerek. Ma reggelre egy nagy fehér sárkányt csinált.

— Honnan vetted? — kérdeztem.

— Mi az, hogy vettem? Magam csináltam! — mondta öntudatosan.

A sárkány feje másfél méter hosszú volt, a szélessége 80 centi és a farka legalább 5 méter. A levegőben bojltban végződött.

Ezékben a napokban mindhármán lestuk-vártuk a szellőt. Amikor jelentkezett, tüstént megnyergeltük a „holandinkat”. Uccu neki Uraújfalú felé, ahol az erdő tövében egy nagy legelő volt. A rét dímbes-dombos hajlataiban keletkezett a legerősebb szél. Hátára kapta Józsai fehér sárkányát. Mi a

Beato Angelico: Mária megkoronázása.

kövér fűben lehasalva élvezték a szárnyalást, s tartottuk a 300 méteres zsinag végét, hogy végleg kerekét ne oldjon elolunk a nagy fehér madár.

S amint hemperegünk a fűben, sárkányunk meg uszott az égbolt azurjában, komoly beszélgetésekre is sor került.

A közelünkben szántották a földet. A friss es szelesható barázdák felett pacsirták keringtek, és fulemlék csattogtak...

A mi lelkünk is tele lett pacsirtaszóval. A fehér sárkányt ötlelesen elneveztük a „szép gondolkodás” madarának. S teimeredi szemünk előtt a kérdés kigyója, hogy a falun vakációzott lelkünk szintén szép-e: az evangéliumos, krisztusi gondolkodás fehér madara-e? Mert a jalt és a jalu emberet, amely nem tud megszabadulni a föld és a rog bílmeseitől, csakis akkor ebeti valaki Krisztus kebelére, ha szépen gondolkodik, ha nem anyagelrű, hanem minden tetteben Krisztus-elvű!

Önmagunkba nezzünk, s közben egykészer Józsai ajkáról ilyen vallomás buggyant el gyerekesen:

— En pap akarok lenni... Mivel anynyira szeretem a jalt, a Nagybaesi szerepét Pestem át: a jalu jopasztora leszék... Azért is csináltam ezt a fehér madarat, hogy fehérsége és lendülete mindig figyelmeztessen a papi élet szépségére.

Tisztelettel nezzünk a kis lelki atléfára. O közben meg magasabbra engedte a sárkányt. Akkor mi meg nem voltunk tisztában az életpályánkkal. A szél meg is cibálta ezért a hajfonatunkat...
Tihanyi Miklósné, Csorna.

Kedves Bátyó!

Emlékszel, gyermekkorunkban mennyire szeretünk fogadni? Sajnos, majd mindig te nyertél. Akkor még nem láttam át a szítádon. Olyanokat találtál ki, amelyekről úgy is tudtad, hogy meg se nyerhetem. Mondjuk, hogy meg tudok-e enni 20 palacsintát egyszerre. Az egész megdött azon, hogy — édesanyánk bölcsesége folytán — nem is kaptam annyit. Te azonban viharosan kijelentetted: Vesztettél. Es ilyenkor lassan gyűjtögetett bélyegeim, ezüstpírpajaim adták meg a fogadás árát. Egy ilyen elvesztett fogadáskor esikartad ki tőlem Pöli babám hajtcinseit is. Szükséged volt rá *A sárga csizma*, meg a *ropogós cseresznye* című szindarab házi, mükedvelő előadásához Marci kocsis bajuszának.

No, de most visszafizetnék neked, ha itthon lennél. Olyan fogadást ajánlanék, amelyben biztosan én lennék a nyertes.

Miről van szó?

Eszrevehetted, hogy ma a legtöbb kereskedő türelmetlen. Jegyekkel bibelődik, lassan megy a kiszolgálás, sok minden hiányzik a boltjából, a vevők követelőznek. Nem csoda, ha ideges.

Mondjuk, hogy te is a vásárlók között vagy. Meg tudnád-e változtatni rövid pár perc alatt a kereskedő hangulatát?

Erre ajánlanék fogadást.

No, ne törd sokáig a fejedet! En olyan kitünő módszerre bukkantam, hogy úgy se tudnám sokáig titkolni.

Hetekig figyeltem a vásárló közönséget Minden nap megyek tejtér a pekhez. (Tudod, naponként áldozom, S azért magammal viszem a regglim a varrodába.) Azt vettem észre, hogy az eladók hangulata a szerint változik, hogy kik vannak az üzletben.

Egy reggel valami egyszerű, mégis pompás eset játszódott le a szemem előtt.

Tejcsarnokban várakozunk. Megérkezik a tejcsokosi. Erre megmozdul az egész tejcsarnok. Akár egy felkavart méhkas. Mindenki az ajtó felé tolong. Közelebb akarnak jutni a tejhez. Egyelőre azonban be se tudják hozni a kannákat. A tömeg hullámváza kifele nyomja az ajtót.

— Arrébb az utból! — kiált a tejember. Nem látják, hogy 30 litert cipolek? Hát mindenki sukot itt? Adjának helyet!

Az első sorban állók szót is fogadnának. A hátsók azonban nem adják fel állásaikat.

Több-kevésbé huzavona után bent a tej. (Még jó, hogy káromkodás nélkül.) Akkor újabb harc kezdődik. Mindenki egyszerre nyújtja a kannáját. Nagy a zsidongás. Össze-vissza kiabálnak.

— Nekem előbb! Én már régen várok. Ne lökdössön! Így is alig állok a lábamon. Engem is taszítanak. Agyon nyomják az embert ezért a pár korty tejért.

A tejet osztó asszony azt se tudja, mihez kezdjen. Csitítani próbál.

— Elegendő a tej! Jut mindenkinek. Várjanak türelmemmel!

Tülkiabálják.

— Nekem előbb! Én már régen várok! stb., stb.

A tejetosztó már alig bír magával. Látom, legszívesebben ledobná a literest, és kiszaladna az üzletből.

Akkor hirtelen meglát egy csendben várakozó, öszes bácsit. Nagy szál, derék férfi. Talán egyetlen nyugodt, türelmes ember a tömegben. A tejes, — mintegy menekülve a többiek elől, — elsőnek az ő kannája után nyul. Az öreg már a pénzt is előkészítette. Ne kelljen ebben a zürzavarban még váltani, visszaadni is. A tejes úgy néz rá, mint egy vízben fulladozó a végre megközelített biztos partra. Fellélekzik. Horgonyt vet az öreg bácsi békés türelmén. Megnyugszik ő is.

Az öreg udvariasan köszön, mosolyog, és tisztelettel helyet kér a távozáshoz. A tömeg önkéntelenül ketté válik. Az embereket lefegyverezte a hangtalan szerénység és nyugalom.

A legközelebb állókat ez az új hangulat veszi hatalmába. Lassan átragad a távolabb esőkre is. A tejes lendülettel, szinte jókedvűen nyul a mércéje után. A zivatar elmúlt. Kisütött a nap.

Rám kerül a sor. Az új élmény hatása alatt megmozdul a szívem:

— Jobban van-e már Sanjika? — kérdezem a tejestől.

Az asszony arca neki gömbölyödik a széles mosolygástól. Jól esik neki ez a néhány szíves szó, érdeklődés a fia után.

— Jobban, lelkem, jobban. Már tegnap fel is kelt.

A keze vígan, gyorsan mozog. Locsban a tej, csörren a pénz. Mindenki rendben megkapja a maga járandóságát.

Így találtam én egy titok nyitjára. Azóta mosolyogva lépek az üzletekbe, s keresgélek néhány szíves szó után. Mondjuk, megnyugtatom a péket: Nem baj, ha most kevés kenyeret adhat. Majd elmúlik ez a nehéz idő. Aztán viszek én még egyszerre öt kiló kenyeret is, ha újra béke lesz.

— Adja Isten! — mosolyog a pék. Pedig előbb még zsörtölődött. Valaki felbösszantotta, mondván, hogy miért olyan barna a kenyere. Most azonban már mosolyog. Egy pillanatra megcsillan a szebb jövő reménye. Abba kapaszkodik.

Úgy érzem, megérdemli minden értünk dolgozó ember, hogy belátásunkkal, türelmünkkel megnyugtassuk, szavunkkal felvidítsuk. A zöltséges, a gyümölcsösökofa, a pék, a tejes, a földműves már kora hajnalban talpon van, hogy nekünk kenyerünk, tejünk, elede-lünk legyen. Helyettünk dolgoznak ők. Miért ne viszonzoznók fáradságukat jó szóval.

Azután meg nekem is jobb, ha vígan, könnyedén szolgáljak ki, s nem mogorván.

Ha még kis fiú lennél, biztosan azt mondanád:

— Ilyen mulya is csak egy lány lehet! Megnyerhetne egy fogadást, és lemond a nyereményről. Inkább kikotytyantja a megfejtés titkát.

Nem tehetek róla. Nagy felfedezésemet örömmel én kellett mondanom. Te sem bánod, ugy-e?

Szeretettel ölel hűgöd,

Kató.

Te vagy kis madárka a fa énekese.
Én meg a szürke föld trombitás legénye,
Muzikáljunk versenyt szerzte a világra,
Hogy új virág nyíljék régiek nyomába!
Kovács Rózi.

Buzavirág.

Böske árokparton üldögélt. Szomorú volt. Szeméből könnyek gördültek rózsás arcára. Máskor mindig vidám, dalosajkú leányt ma nagy szomorúság érte. A városban kereste meg a kenyerét mint varróleány maga és beteg édesanyja számára. De ma reggel elküldte a főnöknője. Nincs munka. Egész délelőtt hiába fáradt, nem tudott új munkalkalmat találni.

— Édes jó Szűz Anyám, — mondta —, minden vasárnap virágot vittem neked, s ott térdeltem oltárod előtt a vasárnapi szentmise alatt. Gyermeki szeretettel kérlek ne hagyj el!

Alig mondta el leányszívének nagy szeretetét, már is megkönnyebbülten ugrott fel az árokpartról. Mintha angyal sügött volna a fülébe egy jó gondolatot.

— Miért panaszkodom, mikor az Isten kétmarokkal szórta elébem áldását, szeretetét? Hányszor láttam a városban buzavirágot árulni! Azzal lehajolt, és leszakította az első égszínké buzavirágot.

Vasárnap Böske is ott a virágpiacon árult. Minden arra menőnek mosolyogva kínálta:

— Tessék venni buzavirágot!...

Amikor az utolsó csokor is elkelt, örömmel számolta pénzt. Három pengő ötven fillér!...

A templomba egy leány lép be. Kezében kosár. Egyenesen a Rózsafűzér Királynéja oltárához megy. Letérdel. Egy csokor buzavirágot tesz az oltárra. Höföhér, liliosmos leányielke boldog. Imádkozik. Mit mondhatsz a Szűz Anyának, azt csak az angyalok tudják!...

Pintér József, Kecskemét.

Torz kóp.

— Mit szerettek ti a legjobban a világon? — kérdezte Sári társaitól.

— Én bizony a töltöttkáposztát, — rikkantott gyorsan a nyelves Terka.

— Na igen! Te mindjárt a gyomrodra gondolsz. Én a magasabb művészetek iránt érdeklődöm. Festeni szeretek! — szavalt nagyképpén Ibolya.

— Az úszás sem utolsó dolog, — mondta Vica.

— Megjárja! De én fölülmullak beneteket. Én a természetet szeretem.

— Szereted, szereted! Hogyan? Végigcsókolsz minden fület és fát? Gyűntemnyed van pókokból, békákból? Ez is a természethez tartozik, — gunyolódott Terka.

— Ugyan, hová gondolsz? Főlkapok a kerékpáromra és Pubival, vagy Lojzival, vagy más fiúval elindulok a szabadba. Hogy ne legyek egészen védetlen, — tette hozzá magyarázólag.

— Ketten? Egyedül? — nyílt el Terka szeme.

— Miért ne? Modern, felvilágosodott lány vagyok, akit nem lehet befolyásolni. Ha tudnátok, milyen élvezetes az ilyen kis kirándulás. Szívom a tiszta levegőt és közben vígan beszélgetünk. Mikor pedig felvirágozva beérünk a városba... — Akkor már, — engedte meg, hogy én fejezzem be —, mondta komolyan Éva —, elindult egy kis kő. Gurult, gurult észrevétlenül mellette. Mire hazaérsz, már hatalmas lavina lett, eltemeti a becsületet. Legelőször Pubi, meg Lojzi fog semmibe venni... Én azt hiszem, hogy akkor szereted a természetet igazán, ha virágait ablakodban és szívedben öntözgeted, a lányos tartózkodás meleg nap sugarával.

Kovács Rózi, Eger.

HARCOLJUNK KRISZTUSÉRT!

Ágyüdörgéstől hangos a nagy világ, Ezrek látják a halál diadalát. De e világ fölött most is Jézus áll S nézi az emberek vér-mámorát.

Itt rombadől egy templom, ott épül a [másik]

Itt szentek ébrednek, és ott a sátán [lát:]

Hiszen kell sok-sok áldozat, kell a vér, De nem muló eszméért..., a Krisztus- [ért!]

Kell, hogy a sok kis fény lángcsóvákká [nőljön,

S végig pusztítson a pogányerdőkön, Hogy a sárka arcokon krisztusi tűz ég- [jen]

És a fekete is csak az Istentől féljen.

Ezért kell harcolni, ezért kell ma élni, Minden ellenséggel bátran szembenézni. Nem baj, ha megvetnek, gúnyosan ne- [vetnek]

Ha saját otthonodból is kikergetnek,

Csak a bűnirtő szérumot kell feltalálni, Gyűlölni a rosszat, s csak a jót táp- [lálni.]

Hogy Krisztus legyen az egész föld ki- [rálya]

És ne legyen soha léleknek halála!

Bencze Mária, Budapest.

208 1942. sz. miniszterelnöki engedéllyel.

Kapisztrán-Nyomda, Vác.

Művezető: Farkas Károly

Printed in Hungary.

A Szállást keres a Szent Család c. adventi ájtatosság teljesen kifogyott. A második bővített kiadás most került sajtó alá.

A Jézus Szíve tisztelete c. imakönyvecséknek megjelent. Főljánló imát, litániát, szentkilencedet, alkalmi imákat és énekeket tartalmaz. Kérjük k. olvasóinkat, hogy ismertessék meg másokkal is ezt a kedves szép ájtatosságot.

A Szent Anna és Szent József füzete a jövőben jelenik meg.

A Gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya búcsúja ez évben nem szeptember 15-én, hanem a rákövetkező vasárnapon lesz. Ezen a napon tartjuk a terciárius nagygyűlésünket is. Részletes sorrendet jövő számunkban közlünk.

Sch. A. Pécs. A tévedést kiigazítottuk. Szerviczky Ilona, Sátoraljaújhely. Mély hálával köszönjük azt a lelkes munkát és buzgóságot, amellyel imakönyvecskéink terjesztését felkarolta.

Grassl—Dr. Tóth Péter: A PREMONSTRÉI REND SZENTJEL. Korda. 1942. Ára 2.50 P.

Szent Norbert virágos kertjének nagyszerű, hervadhatatlan hajtása annak a tizenöt boldognak, illetve szent-

nek életrajza, amelyet dr. B. Grassl írt és dr. Tóth Péter premontréi kanonok magyar nyelvre lefordított. Nem egyszer olvassuk Szent Teréziának nagy mondását: Jaj lenne a világnak, ha nem volnának szerzetesek. Valamint azt is, hogy a boldoggá és szenttéavatottak majd 70%-át az evangéliumi tanácsok követői adják. Miért? Mert a szemek, a test kívánsága és az élet kevélysége ellen jobban fel vannak fegyverkezve, mint az életben járó-kező emberek.

Ennek a kis könyvnek elolvasása is ezt bizonyítja. Kiválósága abban áll, hogy nem egyszerű életrajzok. A szerző történelmet, korrajzot ad. Ami pedig a könyvnek igazi értéket ad: minden életrajz mellé elmélkedést nyújt. Lelki életre törekvő lelkék éppen ezért nagy lelki haszonnal fogják olvasni a köny-

A háború keresztye egyre nehezebben súlyosodik vállunkra. Elviselésére erőbit DR. MONOSTORY ELEKNÉ

Az én igám

című mély és ferences szellemű áthatott keresztúti ájtatosság-gyűjteménye

ÁRA 2.50 P.

Megrendelheted kiadóhivatalunkban.

vecskét, mert saját életükre tudják alkalmazni az egyes szentek erőnyeit.

Mást is megtud az olvasó, ha elolvassa a könyvet. Azt, hogy Magyarországi Szent Erzsébet harmadik és utolsó gyermeke Boldog Gertrud volt, aki Szent Norbert kanonoknő apácáinak apátnője volt, és szent életével kitűnt. A premontréi és a ferences Rend eucharisztikus kapcsolata mellett ezzel is közelebb jutott egymáshoz. A könyvecskét terciáriusoknak nagyon ajánljuk. Kapható a Kordánál. Ára 2.50 P.

P. Kónig Anaklét, O. F. M.

A legjobb imakönyv is eltörpül az Egyház misekönyve mellett.

FERENCES MISSZALÉ
a ferencrend ünnepeinek és szentjeinek miséit adja kezdőbe latin és magyar nyelven.

Ára 2.50 P

MEGVETTEDE MÁR?

Megphatod a Szunyogh-féle misszáléba illeszhető füzete alakban is 2—P-ért kiadóhivatalunkban.

ADOMÁNYOK A GYÖNGYÖSI FÁJDALMAS SZÜZANYA ÚJ KEGYOLTÁRA JAVÁRA: Szent Ferenc III. Rendje, Szentsimon 36.52, V. Cs. E. 5.—, H. I.-né, gyűjtése. Kőkeszi 27.—, Zombori hívek 290.—, Ragyolci hívek 22.—, Sz. Ferenc III. Rendje, Sörgy 22.30, B. J.-né, Felasztárkány 10.—, Sz. Ferenc III. Rendje, Reste 60.—, Sz. Ferenc III. Rendje, Mihálygerge 38.—, Sz. Ferenc III. Rendje, Szekszárd 23.50, Aji hívek 23.—, S. M. Jászberény 20.—, Szihalmi hívek 24.—, Sz. Erzsébet, Csomatalke 11.—, Szt. Ferenc III. Rendje, Hodocsépány 35.70, Lítkei hívek 31.60, B. L.-né, Zagyvapálfa 5.—, V. J.-né gyűjtése. Jászfelsőszentgyörgy 17.72, Szent Ferenc III. Rendje, Újdombóvár 36.24, Ipolyföldemesi hívek 35.—, P. L. Miskolc 10.— P. — A gyöngyösi Fájdalmas Szűzanya jutalmazza meg mindazokat, akik újjépülő szentélyét és új kegyoltárát építeni segítik.

Szeptember 20-án a Fájdalmas Szűz búcsúja és terciáriusnagygyűlés G y ö n g y ö s ö n

Írógép!

Számológép!

Szorzó és

összeadógép!

Kölcsönzés, vétel, csere, eladás.

Nagy raktár új és újjáépített gépekből

Vajda Zoltán József

cégnél.

Kispest, Klapka-u. 3/a.

Telefon: 142—103.

HALOTTAINK:

Üzv. Borics Ferencné,
Jászjákóhalma.
Maszlag Adám,
Vácszentlászló.

Nyugodjanak békében!

Azokért az elhunyt előfizetőinkért, akiknek elköltéséről értesülünk, egy-egy szentmisét mondatunk. Ezenkívül minden hónapban egy szentmisét mondatunk összes elhunyt előfizetőinkért és előfizetőink elhunyt hozzátartozóiért!

LELKI SZÖVETSÉGET

kötünk kedves előfizetőtestvéreinkkel. Imádkozni akarunk értük, hogy tanításunk fogjon a lelkünkön. Imádkozni akarunk lelki és testi javukért. Testvériségbe akarjuk fogni olvasótáborunkat: egymásért imádkozó és áldozó lelki közösségbe! Ennek a testvériségnek elmélyítése céljából minden hónapban egy szentmisét mondatunk előfizetőinkért és hozzátartozóikért. Az Úr Jézus áldozatának a végtelen kegyelméből egyformán részesedünk mindannyian. Hisszük, hogy ez a lelki szövetség szorosabbra fűzi kapcsolatunkat s mérhatóan vigasztalásban részesít édes mindannyiunkat!